

ORPHEUS

Liceul de Arte „Constantin Brăiloiu” Târgu Jiu
Revista elevilor și a cadrelor didactice

ORPHEUS

Liceul de Arte „Constantin Brăiloiu” Târgu Jiu
Revista elevilor și a cadrelor didactice

COLECTIVUL DE REDACȚIE

Redactor șef: Bălan Cristina – clasa a VIII a

Redactor șef adjunct: Mărăcine Ana – clasa a XII a B

Redactori: Frățilescu Mădălina – clasa a XI a B

Pupăzan Andreea – clasa a XI-a B

Coordonatori: prof. dr. Ionescu Haidău Ana Daria

prof. Diaconu Nicolae

prof. Popescu Eleonora Camelia

Tehnoredactare: Coteș Andrei – clasa a XI-a B

Coteș Alexandru – clasa a XI-a B

Layout: prof. Nicolae Diaconu

Concepție grafică computerizată: prof. dr. Ionescu Haidău Ana Daria

Colaboratori:

- Ionescu Haidău Ana Daria, Diaconu Nicolae, Popescu Eleonora Camelia, Străjer Ioana Valentina, Ciocăzanu Maria Violeta, Bălășoiu Olimpia, Diaconu Maria-Elisabeta, Cornoiu Carmen Victoria, Ștefănescu Eugenia-Liliana, Negrea Cătălin, Betej Alina Diana, Bistreanu Eva Nicoleta, Cioplea Cristina, inf. Gîrcu Elena Delia, Haidău Ștefania, Joița Alina

- Bălan Cristina, Frățilescu Mădălina, Bertha Briana, Mărăcine Ana, Daria Iliia Corici, Stana Ioana Elena, Voica Raissa Sevastiana, Bobina Miruna, Silvana Mitru, Palaghia Valerian, Brujan Alisia, Cercelaru Andra, Trăistaru Andreea, Popescu-Paniu Vanesa Andrea, Bica Serrena Anna Bella, Pupăzan Andreea

Adresa: str. Griviței, nr. 34, tel: 0253213153, email: lacbrailoiu@gmail.com

Site web: www.liceuldeartacb.ro

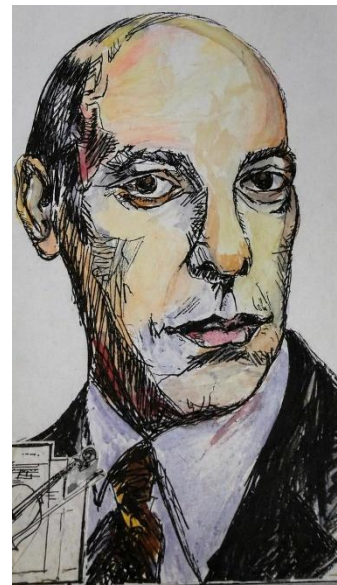
CONSTANTIN BRĂILOIU

– viața și opera –

3

Descendent al unei familii oltenesti de intelectuali și înalți demnitari ai țării al cărei arbore genealogic se întinde dincolo de secolul al XVII-lea, Constantin Brăiloiu este fiul lui Nicolae – strălucit jurist, referent la Înalta Curte de Conturi – și al Mariei născută Lahovari. Mătușa lui, Maria, deschide un cămin-școală pentru orfanii de război, în conacul său din comuna Sărășani.

Născut la 13 august 1893, Constantin Brăiloiu pleacă la studii în străinătate la vârsta de opt ani împreună cu mama sa, fire sensibilă, bolnăvicioasă, dar cu o serioasă pregătire intelectuală. După terminarea studiilor muzicale în Austria și Elveția (1901–1912), Brăiloiu pleacă la Paris pentru a urma cursurile de compoziție cu A. Gedalge.

În prima etapă a activității sale se ocupă de compoziție, debutând în anul 1911. Paralel face și cronică muzicală, publicând în reviste din Elveția și Franța. Criticii parizieni îl caracterizează ca un compozitor cu „suflet de folclorist”.

Cea de-a doua etapă (1921–1943) cunoaște o intensă activitate teoretică și practică. Își propune dezvoltarea școlii românești de compoziție și crearea unei „estetici naționale”. În acest scop înființează împreună cu George Enescu, D. Kiriac, I. Nonna Otescu, Dimitrie Cuclin, Mihail Jora Societatea Compozitorilor Români, al cărei secretar general rămâne până în anul 1943, iar în anul 1928 pune bazele Arhivei de Folclor (centru bine înzestrat de culegeri și studii folclorice).

Marele său merit este că s-a îndreptat spre culegerea sistematică a folclorului, apropiind creația populară de compoziția cultă. Tot inițiativei sale i se datorează și înființarea dreptului de autor pentru compozitori.

Intelectual de înaltă ținută, cu o inteligență scilipitoare, cu o capacitate uimitoare de analiză și sinteză, unită cu sensibilitate artistică, Constantin Brăiloiu reușește să elaboreze o metodă de cercetare cu larg răsunet în Europa și care se valorifică și astăzi. El culege un mare număr de melodii din multe zone ale țării (peste 8000 de melodii înregistrate), la care se adaugă cele culese după 1921, numit profesor la Conservatorul de Muzică din Praga, realizează muzică, iar din anul 1933 se stabilește în țară, predând folclorul. Predă paralel aceeași materie în Academia de muzică religioasă, unde îndeplinește și funcția de rector.

Este remarcabil faptul că încă de la înființarea Arhivei de folclor, Constantin Brăiloiu s-a gândit la formarea cadrelor care să aleagă dintre studenții absolvenți ai Conservatorului, cărora le cere o profundă pregătire de specialitate și perseverență.

O emoție puternică simțea cei care îl însoțeau prin obositoare peregrinări prin sate, fiind surprinși de bucuria sinceră ce îi lumina fața, ori de câte ori descoperea buni interpreți sau piese rare, mărturii ale valorilor nepieritoare.

Prof. dr. Ionescu Haidău Ana Daria

ÎN MEMORIA DOMNULUI PROFESOR, OVIDIU

Bălan Cristina, clasa a VIII-a

Ați fost lumină caldă într-un drum adesea greu,
Un suflet care a știut să fie sprijin mereu,
Prin blândețea dumneavoastră ne-ați învățat să iubim,
Și să păstrăm în inimă tot ce e bun și sublim.

La violoncel ați crescut vise zi după zi,
Cu răbdare și grijă pentru fiecare copil ce venea a vă privi,
Surorii mele i-ați fost sprijin și îndrumător,
Un profesor ales, dar și un suflet ocrotitor.

Deși nu v-am fost elevă zi de zi,
Îmi ofereați ajutor cu zâmbete blânde și vii,
Când muzica părea greu de înțeles,
Mă ghidați cu răbdare și sfat ales.

Ați plecat prea devreme, lăsând gol și tăcere,
În sufletele noastre se simte adâncă durere,
Fiecare zi fără dumneavoastră e greu de purtat,
Dorul după dumneavoastră rămâne nemăsurat.

Ați învățat la violoncel vise să crească,
Cu răbdare și grijă ce nu putea să obosească,
Surorii mele i-ați fost sprijin și alinare,
Iar dorul după dumneavoastră rămâne în inimă mare.

Ați plecat lăsând în noi un dor nemărginit,
Iar golul după dumneavoastră nu va fi uitat nicicând,
Fiecare colț de sală pare astăzi pustiu,
Dar în sufletul nostru rămâneți mereu viu.

Ne-ați fost ca un tată, mereu blând și grijuliu,
Cu sfaturi calde și suflet curat, luminos și viu,
Știați să ridicați speranța atunci când cădeam,
Și să ne faceți puternici atunci când pierdeam.

Prin dumneavoastră muzica prindea glas și culoare,
Fiecare notă purta iubirea și mângâierea mare,
În amintirea noastră veți rămâne nemuritor,
Un ecou cald ce trăiește mereu, neîntrerupt și viu.

Nu vă vom uita niciodată, domn profesor iubit,
În inimile noastre veți rămâne mereu zidit,
Dorul nostru spre cer se va înălța ușor,
Odihniți-vă în pace, domnule profesor Ovidiu, cu dor.

Seara de Florii din 5 aprilie 2026 ne-a adus o veste terifiantă, care a căzut peste noi atât de neașteptat, precum un fulger, care ne-a tăiat tuturor respirația.

Un destin frânt prematur la 41 de ani. Fără preaviz, fără avertisment, fără anticipație. Un tânăr bonom, jovial, mereu politicos, mereu cu zâmbetul pe buze a plecat printre îngerii. Un spirit nobil și pozitiv, un profesionist de valoare, de o sensibilitate rară. Un om cu un caracter aparte, un coleg și un prieten de nădejde. Un adevărat model, demn de urmat în societate.

Trăsături care au înfăptuit o minune: măreția firii sale a unit oamenii care l-au condus pe ultimul său drum și i-au adunat laolaltă: familie, prieteni, mulți, mulți colegi, cunoscuți, toți arătându-se, astfel, impresionați de cel care a trăit, pentru o clipă, în vârtejul vieții pe acest pământ, profesorul de violoncel, Ovidiu Vezure.

Impactul nefericitei evenimente a fost nemăsurabil în cuvinte, dar amprenta lăsată de Ovidiu în rândul celor care l-au cunoscut, a condus la o mobilizare amplă, care a demonstrat că omenirea se simte încă atrasă de trăsăturile umane de valoare, că demnitatea, caracterul frumos, bunătatea sufletească și spiritul blajin al unui om de nădejde, unește în spirit.

O coroană imensă de flori în forma cheii sol, în amintirea profesionalismului său, un prieten venit din afara țării, să îl conducă pe ultimul drum, un amic sosit dintr-un județ vecin, cu care se cunoscuse doar cu două anotimpuri în urmă, plus alți colegi și prieteni din țară, au simțit nevoia să îi aducă un ultim omagiu, prin prezența lor, dar și printr-o întregă avalanșă de alte gesturi mărunte și în același timp, mărețe, care îl situează pe Ovidiu în sfera oamenilor apreciați de semenii și iubiți necondiționat.

Colegi și deopotrivă prieteni grijulii i-au amenajat sala de clasă cu fotografiile și flori, creând un adevărat spațiu de omagiere în memoria colegului lor, arătându-i dragostea și respectul lor și asigurându-l, în acest fel, că va dăinui în sufletele lor.

A fost Ovidiu Vezure, absolvent al Liceului de Arte "Constantin Brăiloiu" din Târgu Jiu, clasa de violoncel a doamnei prof. Viorica Sîrbu și a domnului prof. Mircea Suchici.

Talentul său s-a remarcat încă din copilărie, din primii săi ani de studiu. A absolvit, ulterior, studiile superioare, secția instrumentală, violoncel, din cadrul Universității din Craiova, unde s-a și afirmat ca violoncelist.

A fost și va rămâne în memoria colectivă, drept profesorul de violoncel, iubit de elevii săi, membru de bază al orchestrei "Lyra Gorjului", atât ca violoncelist, în orchestră, cât și membru al corului "Lyrei Gorjului", colaborator al filarmonicii "Ion Dumitrescu", din Râmnicu Vâlcea, dar și omul despre care nimeni nu poate spune ceva rău, și omul pe care nu l-am auzit vreodată spunând ceva rău despre nimeni.

Drum lin, Ovidiu, în lumea celor dreți, unde vei cânta de acum înainte, în orchestra îngerilor! Vei dăinui în sufletele și în inimile noastre, ale tuturor celor care te-au cunoscut!

Oare de ce îi ia Dumnezeu pe oamenii buni de lângă noi, atât de repede?

Prof. Eugenia-Liliana Ștefănescu

LUCIDITATE AMARĂ

O societate bolnavă, ce se strică tot mai mult,
Realizând prea târziu ceea ce am făcut!
Vreți timpul să se strice? Eu vreau să trăiesc!
Nu vreau să alerg după vise palide și apoi să obolesc.

Privesc tăcută, îmi amintesc și râd,
Încercând să-mi strivesc sufletul plâpând,
Să nu mă las prinsă de fabuloasa înșelăciune,
Să nu mă las înecată de prea multă amărăciune.

Cine conștientizează buimac că e bine
Nu a simțit cum e să te sufoci cu suspine,
Nu a gustat din cătrănirea sufletului pustiu,
Nici din băutura lacrimilor de sânge argintiu.

ÎNTREBĂRI FĂRĂ ECOU

Adevărul mi-a tatuat o rană cu tuș rece.
Mă uit în jur, nu înțeleg ce se petrece,
Privind cu-n gust amar, sălbatica splendoare
A sufletelor reci, pline de nepăsare.

Imaginându-mi furtuna ce abia a început...
Nimeni nu te ascultă: ești singur și abătut.
Mă scufund în semne de întrebare:
Ce fac dacă sufletu-mi dispare?

Cum să trec peste viața ponosită de acum?
Și care-i sensul dacă te-ai pierdut pe drum?
Ignorând fonemele proeminente în gânduri seci,
Cum să fac față sufletelor reci?

SEDUCȚIA ILUZIEI

Atrași tot mai mult de otravă dulce,
De suflete-nghețate străpunse pe o cruce,
De cruditatea parcă primită din pântec,
De "adevărul" fals ce seamănă cu-n frumos cântec.

Nu mă încăpățânez prea mult să înțeleg ce se petrece,
Sau să "trag" de oamenii ce vor să plece.
Nu vreau să uit de copilărie,
Dar m-a încorsetat ireala escrocherie.

Bobină Miruna, clasa a XI a B

SUFLET STINS

Încă un suflet s-a stins dintre noi,
un suflet ce scria versuri pe foi
despre oameni răi ce n-au făcut
decât să-l doboare pe omul slăbuț,
„odihnește-te în pace” au spus,
dar nu l-au lăsat să se simtă prezent,
a scris pe foi și ne-a lăsat viața lui
să i-o colorăm noi cum n-am știut,
să simțim noi ce el n-a putut,
să își ia viața pentru noi,
pentru oamenii răi ce n-au putut
să stea lângă omul ce i-a iubit,
suflet bun și curat,
fii tu cel extravagant,
găsește-ți liniștea unde e pace,
spune-le că e mai bine
să nu mori, dar să fii iubit,
fii tu cel care a putut schimba
o lume întreagă ce te-a iubit.

CUVINTE COLORATE ÎMI GÂDILĂ PĂRUL

Cuvinte colorate îmi gâdilă părul,
iar tu mă faci să nu mai simt nici dorul, nici zborul,
ce mi l-am luat atunci când m-am desprins din cer ca norul,
Din gât până-n creștet aud corul
ce cântă că oamenii nu înțeleg autorul.

Eu sunt nouă prin alte vise,
Ce nu le poți uita nici prin dorințe
Și acele noduri din gât, ce nu trec de la sine,
Le las să plece către alte lumi nedorite.

Tu, copilă, ce încă înveți,
Iubește-te până ai să culegi,
Ce oameni de științe n-au înțeles,
Că din iubirea de sine tu o să trăiești!

Silvana Mitru, clasa a XII-a C

DINCOLO DE ZEU

Când zeii au murit în tăcerea grea,
Iar cerul s-a frânt sub
povara lor
Omul a rămas cu rana sa.

Acolo unde frica pică în genunchi
Se naște voința-foc nestins,
Nu adevărul blând, ci lama care taie minciuna,
Ce în supunere ține.

Am fost învățați să iubim lanțuri reci,
Să numim virtute slăbiciunea,
Iar cel ce îndrăznește să nege
E sugrumat de cei ce strigă „pace,,
Căci, adevărat, nu cere mase,
Ci un sigur om care nu tace.

Nu mila mântuie, ci focul cel mare,
Durerea ce arde și te face viu,
Cel ce cade și se ridică mereu
Devine dansul propriului destin.

Iubește-ți soarta, chiar și când te frânge,
Spune DA! haosului din tine,
Căci din haos se nasc speranțele viitorului!

Și când totul se întoarce iar și iar,
Ca o roată fără început și sfârșit,
Întreabă-te! Ai vrea să trăiești, Aceași viață neschimbată,
Până la capăt?

Atunci vei ști dacă ai fost stăpân
Sau doar un ecou într-o peșteră goală,
Dacă ai creat sau ai fugit
De propria-ți forță creatoare.

Palaghia Valerian, clasa a X a C

SOARE, SOARE

Raze ce încălziți pământul,
Soare ce îmi ești pe cer,
Dă-mi o zi și încă o șansă, dacă-ți cer,
Să mă lași să mă decid dacă suntem în infern
Sau să știi și eu odată dacă așa voi fi etern.

Mă străpunge a ta căldură
Și mă înec în dulce-amar,
Cred că mă retrag la lună,
Chit că ziua e mai cald.

Căutând prin praf de stele
Și prin vântul ce mă bate,
Poate voi găsi cuvinte ca ale sale — sunt mimate,
Dar devine și mai greu și mă zbat în întuneric,
Răsare-mi soarele în față și gândirea mi-o deschide,
Că am căutat răspunsuri și-am uitat unde mi-e bine

Alisia Brujan, clasa a X a C

ÎNTREBĂRI FĂRĂ RĂSPUNS

Uneori stau și mă gândesc ce-ți trecea prin minte înainte să te ofilești,
la ce vei mânca seara, ce vei face apoi, la cât de mult ne prețuiești.
spune-mi, tată, ce gândești?
poți gândi măcar? te distrag îngerii tăi sfinți?
ții minte cum mă spalai pe dinți? ai învățat vreodată să minți?
mai tragi un ochi să vezi cum o mai duc? ți-e dor să stăm la țară sub nuc?
îți place că ți-am luat darul de a rima? tu știi cumva ce ai lăsat în urma ta?
tu cât crezi că mai rezist fiind umbra ta?
de ce crede Dumnezeuul tău că încă pot continua?
mi-a furat macul cel mai prețuit, mi-a dat un câmp întreg crezând că nu va fi disprețuit,
dar e liniste în câmp, iar macii de aici nu mă alină când mai plâng.
alerg printre morți până ajung în fața ta, singurul loc unde mă pot refugia.
să știi că mama încă vorbește despre tine cu ochii plini de amintiri, dar goi.
tu ce faci printre nori? le amintesti ingerilor despre noi?
răspunde-mi, piatră zâmbitoare ofilită,
florile plastificate de lângă deja au învățat să mintă...
cred că mi-ai prins părul cu grijă, nu țin minte,
da' știi că nu erai acolo când mi-a căzut primul dinte.
te las uitat și continui?
sau rămân cu tine-n spate și încep iar să mă învinui?
mi se strânge stomacul când mă gândesc că
n-ai apucat să mă vezi cum cresc,
dar poate ai văzut totul de sus,
iar dacă da, îmi pare rău,
trage cortina și rămâi cu Dumnezeuul tău.

Andra Cercelaru, clasa a XI a B

DULCE PEDEAPSĂ

Ah, cât de dulce poate fi-acest măr acru!
 Ah, dar ce cunună albă poartă!
 Ah, dar ce mireasmă-albastră-mbracă!
 Cum poate fi o floare răsturnată...
 Și albă, și slabă și... pătată.
 Nu pătată, căci asta îi minunea.
 Deci este, în concluzie, o pată, dar una
 foarte colorată.
 Și albă, și frumoasă,
 Fermecată!
 Nu, nu te urăsc, dacă te întrebi.
 Nici același nu-mi mai ești, din nou.
 Nu mi te pot dezice sufletește;
 Trupește am făcut-o deja, pe 13 ale lunii.
 În gând?
 Prefer să mi te subjug cu acel „neațaaa”,
 acea urare de bine ce-mi ungea sufletul acru
 cu...
 mierea cea mai dulce.
 Prefer să mi te asemăn până-mi termin
 sentința.
 Poate ne-om întâlni în zare, vreodată.
 Îți mulțumesc și sper să o mai fac odată.
 Dar nu acum și nu așa
 Căci luna, Doamne, abia de mă mai văd în
 ea!
 E albă, și colorată, și gri și soartă...
 Străveche soartă...
 Cu pantofi albi de buză-amară.
 Și sufet cald cu rădăcini de sfoară.

O sfoară
 râncedă și
 grea.
 Ce azi și ieri
 și mâine și
 poimâine
 Se-așterne dreaptă-n fața mea.
 Și te urăsc și iubesc
 Dar cum s-o fac când asta nu-i de preț?
 Când nici nu te iubesc și nici de urât n-o s-o
 pot face
 Căci da, te înțeleg iar asta îmi dă pace.
 O pace și o liniște profundă;
 un leu ce îmblânzit ascultă.
 Dar va ieși și el odată
 din cușca verde, fermecată.
 De-acum și până în vecie
 Dragostea hrană să îi fie.
 Dar nu a ta și orișicine
 A sa și pentru-o veșnicie.
 Căci da, știam, și nu a fost să fie.
 Dar dragostea-i o pură dușmănie
 De-acum și până în vecie.
 Deci, până atunci soarta să fie!
 Sper să-nflorești dulce iubire!
 Iar când vom mai vorbi sper să nu-mi fie
 Nu iar, ci nici mai dulce;
 Mai calmă și frumoasă
 Pedepsă aurie
 Dulce pedepsă aurie...

Andreea Trăistaru, clasa a XI a C

APROAPE... DAR TOT DEPARTE

Ești așa departe și totuși te simt
Prin vorbe dulci simt un amar alint
Care nu îmi da pace nici măcar în somn
Mii și mii de gânduri ce nu mă lasă să dorm
Mii de kilometri ce despart o dragoste pură
Mii de stele care cad pentru o viață mai bună
De ce, și tu ca ele n-ai cădea la mine în brațe?
De ce mă îmbeți doar din mări albastre?
Ei spun că "Ochii care nu se vad, se uită"
Dar cum aș putea să uit o privire ce nu poate fi înlocuită?

Și până la urmă... dragostea adevărată nu e cea gratuită

Bertha Briana, clasa a XI a

PUNTE CĂTRE INFINIT

Structura pare-i neîmpăcată
De teorii nedemonstrate,
Muncește și stârnește inimi,
Să i le rezolve pe toate.
Dă ipoteze și concluzii,
Și tot provoacă epocal,
Pune-mpreună axiome,
În adevăr universal.
Și Eminescu de ea scrie,
Ritmul naturii I-I închină,
Iar geometria ei sublimă,
Brâncuși în Coloan-o anină.
Ea, Matematica o artă
Cu adevărul absolut
Închină a ei măreție,
Într-un etern (ne)cunoscut.

Voica Raissa Sevastiana, clasa a V a

CLINTIRE

A picat o urmă de apă pe masa mea,
Masa mea de lucru, plină cu foi, scrisori, notițe și petale,
gândindu-mă-ncotro s-o iau,
din cele patru puncte cardinale...
Și mi-am propus să te găsec
nu știu de ce sau pentru cine,
dar merită oare să mai traiești,
dacă aștepti ceva ce nu mai vine?
Nu știu de-ți mai amintești,
dar îmi plăcea tare apusul,
Vedeam sticlos și-n ochii tăi reci
Durerile coborând și pierzându-mi plânsul.
Mi-e parcă așa un dor și să respir cu tine,
Simțeam ușor și mâna ta, și ochii, și clintire.
Te legănai ușor în dans, ca pomii ce mângâiau cerul.
Știai, dorule, c-o să pleci
Și n-o să stai prea mult și n-o să-mi repari raiul!
Dar mă apasă multe nopți, și voci, și un cer mut,
Si ce-ar fi oare de-ntr-o zi o să auzi de mine,
Să auzi că nu mai sunt, că mă plimb pe drumuri sumbre
Si că apăsările de ieri sunt astăzi niște aripi fine...

Daria Iliia Corici, clasa a XII a C

ARTĂ ȘI MITOLOGIE ÎN POEZIA LUI ION HELIADE RĂDULESCU - MITUL ZBURĂTORULUI

Poezia „Zburătorul” de Ion Heliade Rădulescu, publicată în 1843, este o lucrare fundamentală pentru începuturile romantismului românesc, marcând o fuziune inspirată între mitologia populară și arta poetică specifică epocii. Prin utilizarea unui mit autohton și o viziune romantică asupra iubirii și feminității, Heliade oferă o imagine simbolică a procesului de maturizare emoțională și afectivă, dar și a tensiunilor dintre rațiune și pasiune.

Mitul Zburătorului este o expresie a folclorului românesc. Este o operă de origine populară și are numeroase corespondențe în alte mituri europene. În tradiția românească, Zburătorul este un spirit malefic sau un demon erotic ce vizitează fetele tinere noaptea, în vis, provocându-le neliniști sufletești și trupești. El este perceput ca o entitate imaterială, invizibilă, dar a cărei prezență este simțită intens. Acest mit servește, în plan simbolic, ca o explicație tradițională pentru trezirea instinctelor sexuale la tinerele aflate la pubertate. Heliade preia acest mit și îl reinterpretează într-o cheie romantică. Zburătorul devine nu doar o creatură mitologică, ci și o întruchipare a iubirii platonice, a dorinței pure, dar neliniștitoare. Astfel, mitul este ridicat la rangul de simbol al pasiunii mistuitoare, transformându-se într-un element estetic și filozofic.

Din punct de vedere artistic, poezia „Zburătorul” este construită pe o structură narativă, cu accente dramatice și lirice. Ea începe cu descrierea unei stări de neliniște trăită de o fată tânără, afectată de o suferință inexplicabilă. Această stare este redată prin imagini vizuale și senzoriale, specifice romantismului: „Și nici nu prind de veste cand singură mă strâng / Un dor nespus m-apucă, și plâng, măicuță, plâng.”. Poezia accentuează opoziția dintre lumea rațională, reprezentată de părinți și medici, și lumea irațională a visului și a simțirii.

Stilistic, Heliade folosește epitete, metafore și aliterații pentru a crea o atmosferă onirică și misterioasă. Limbajul este arhaic, dar expresiv, evocând o lume în care mitul și realitatea se întrepătrund. Prin acest amestec, Heliade contribuie la configurarea unei arte poetice originale, care valorifică tradiția populară și sensibilitatea romantică. Zburătorul nu este doar o figură mitologică, ci și un simbol al erosului incipient, al neliniștii adolescente și al dorinței neînțelese. Pentru fata care îl visează, el este o prezență copleșitoare, o manifestare a propriei transformări interioare. În acest sens, poezia poate fi interpretată și ca o alegorie a maturizării feminine, în care iubirea apare ca un fenomen deopotrivă înălțător și dureros.

Prin acest symbolism, Heliade introduce o temă profund umană: confruntarea cu necunoscutul din sine. Zburătorul devine o parte a subconștientului, o expresie a instinctului

reprimat, dar inevitabil. Această abordare este modernă și anticipează perspectivele psihanalitice asupra literaturii.

Un alt aspect important în interpretarea poeziei este dimensiunea psihologică. Deși Heliade nu avea acces la teoriile psihanalitice moderne, el intuește existența unei vieți interioare complexe, dominate de dorințe, temeri și transformări emoționale. Fata din poezie este descrisă ca fiind „slăbită” și „pălită la față”, trăind o tensiune profundă între starea sa reală și influențele misterioase ale visului.

Zburătorul, în această cheie, poate fi văzut ca o proiecție a dorințelor reprimare, o figură simbolică ce reflectă procesul maturizării psihosexuale. Într-o societate dominată de valori conservatoare, în care sexualitatea feminină era reprimată și negată, mitul oferă o cale de exprimare indirectă a acestor realități interioare. Poezia lui Heliade reușește astfel să atingă un adevăr psihologic profund, folosind resursele mitului și simbolului.

Un procedeu artistic remarcabil folosit de Heliade este contrastul. Lumea reală, reprezentată de părinții îngrijorați, de „doctori și doftori”, nu reușește să explice suferința fetei. Metodele raționale eșuează pentru că boala nu este una trupească, ci sufletească. Contrastul între știință și mit, între rațiune și vis, pune în evidență limitele înțelegerii umane și sugerează superioritatea intuiției și a trăirii poetice în fața realității concrete. Această opoziție este una dintre trăsăturile fundamentale ale romantismului. Poeții romantici, printre care și Heliade, caută adevărul nu în logică, ci în fantezie, vis și legendă. „Zburătorul” devine astfel o pledoarie pentru valorile iraționalului, ale imaginarului, ale sensibilității umane profunde.

Poezia lui Heliade nu este importantă doar în sine, ci și prin influența pe care a exercitat-o asupra literaturii române ulterioare. Mitul Zburătorului va fi preluat și reinterpretat în forma sa cea mai celebră în „Luceafărul” lui Mihai Eminescu, unde figura lui Hyperion păstrează trăsături similare: este o ființă din altă lume, iubind o muritoare, capabilă de a tulbura prin vis și cuvânt. Așadar, Heliade deschide o direcție de gândire și creație care va marca întreaga dezvoltare ulterioară a poeziei românești. Mai mult, tema inițierii erotice și a descoperirii sinelui interior va fi reluată în diferite forme de autori precum Lucian Blaga sau Mircea Eliade, ceea ce confirmă durabilitatea și complexitatea mitului introdus în literatura cultă de către Heliade.

Pe scurt, în opera „Zburătorul” de Ion Heliade Rădulescu se îmbină arta romantică și mitologia populară. Mitologia apare prin figura zburătorului – o ființă supranaturală din folclor, care vine noaptea la fete și simbolizează dorința erotică. Artă romantică se vede în modul în care autorul exprimă frământările interioare, misterul, visarea și iubirea idealizată.

În perspectivă, poezia „Zburătorul” de Ion Heliade Rădulescu este mai mult decât o simplă ilustrare a unui mit popular: ea reprezintă o operă complexă, profund simbolică, în care se împletesc arta poetică romantică, psihologia incipientă a sufletului feminin și mitologia autohtonă.

Heliade, un spirit enciclopedic și un pionier al culturii române moderne, reușește să confere acestui mit o valoare literară și estetică durabilă, transformând o credință arhaică într-un poem de mare forță lirică și sugestivitate.

Prin intermediul simbolului Zburătorului, autorul creează o alegorie a trezirii erotice, a frământărilor interioare care însoțesc tranziția de la adolescență la maturitate. Fata din poezie, prinsă între lumea concretă și influențele tulburătoare ale visului, devine reprezentanta unei condiții umane universale: dorința de cunoaștere, setea de iubire și lupta cu necunoscutul din sine. Mitul nu este tratat doar ca o temă folclorică, ci devine un instrument de explorare a psihicului uman și a raportului dintre conștient și subconștient. Totodată, poezia exprimă în mod subtil tensiunile sociale și culturale ale epocii. Într-o lume în care rațiunea și știința începeau să câștige teren, Heliade apără, prin intermediul artei, valorile visului, ale sensibilității, ale spiritualității. Astfel, „Zburătorul” devine și o declarație poetică de credință în forța imaginației și în rolul mitului ca formă de cunoaștere și expresie.

Influența acestei poezii asupra literaturii române este semnificativă, ea anunțând teme și motive care vor fi reluate și amplificate de marii autori ai romantismului și ai simbolismului. În această lumină, Heliade Rădulescu nu este doar un precursor, ci un creator de viziune și sensibilitate, capabil să transceadă limitele epocii sale.

În concluzie, „Zburătorul” este o poezie cu valoare multiplă: literară, mitologică, psihologică și filozofică. Ea rămâne un reper esențial în literatura română nu doar pentru frumusețea limbajului și profunzimea temei, ci și pentru modul în care reușește să pună în dialog tradiția și modernitatea, folclorul și psihologia, rațiunea și visul. Este o poezie care ne învață că adevărurile esențiale despre om nu pot fi întotdeauna descoperite prin logică sau știință, ci prin mit, artă și introspecție:

„Atunci inima-mi bate și sar ca din visare,
Și parc-aștept... pe cine? și pare c-a sosit...
Acest fel toata viața-mi e lungă așteptare,
Și nu sosește nimeni!... Ce chin nesuferit!...”.

Stana Ioana Elena, clasa a XI-a A

ATELIERUL DE ARTE PLASTICE

În atelierele luminoase ale Liceului de Arte din Târgu Jiu, se simte în fiecare zi emoția și concentrarea elevilor care se pregătesc pentru Olimpiada Națională de Arte Plastice. Sub îndrumarea atentă a profesorilor lor, aceștia își perfecționează tehnicile și își dezvoltă propriul limbaj artistic, într-un proces intens de studiu și explorare.

Orele sunt dedicate exercițiilor riguroase de desen academic, unde cărbunele devine instrumentul prin care formele prind viață pe hârtie. Studiile după natură, portretele realiste și analiza proporțiilor sunt esențiale pentru consolidarea unei baze solide. Elevii învață să observe cu atenție detaliile, jocul luminii și al umbrelor, dar și expresivitatea chipului uman.

Pe lângă exercițiile tehnice, tinerii artiști realizează compoziții complexe, inspirate din teme variate. Unele lucrări reinterpretează operele marilor maeștri ai Barocului și Renașterii, aducând în prezent dramatismul, dinamica și rafinamentul acelor epoci. Altele explorează idei contemporane, în care imaginația și sensibilitatea personală capătă un rol central.

Profesorii nu sunt doar îndrumători, ci și mentori care îi încurajează să experimenteze, să gândească critic și să-și depășească limitele. Împreună, creează un mediu în care disciplina și pasiunea se îmbină armonios, iar fiecare lucrare devine un pas înainte spre performanță.

Astfel, pregătirea pentru olimpiadă nu este doar o competiție, ci o etapă definitorie în formarea acestor tineri, care își transformă talentul în artă autentică, purtând mai departe tradiția și spiritul creației.

Ana Mărăcine, clasa a XII a B

DESIGN ȘI CREATIVITATE LA LICEUL DE ARTE „CONSTANTIN BRĂILOIU”

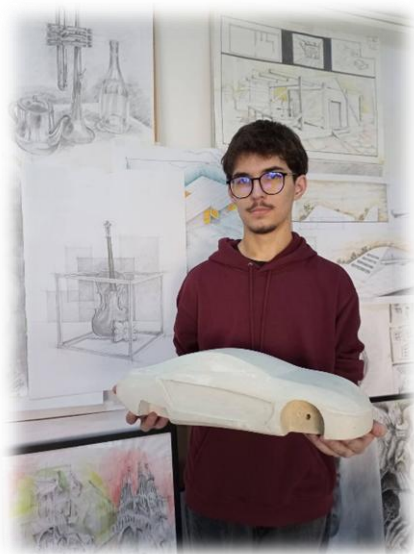
Proiectul își propune să readucă în atenție o parte importantă a patrimoniului designului auto românesc, reinterpretând modele emblematic printr-o perspectivă contemporană. Automobile precum Dacia 500 Lăstun, Egreta, ARO 10 și alte concepte sau modele istorice vor fi reconceptuate într-o viziune originală de către studenții Facultății de Design din cadrul Universității „Constantin Brâncuși” din Târgu Jiu, alături de elevii Liceului de Arte „Constantin Brăiloiu” din Târgu Jiu. Coordonați de profesorul (designer) Cătălin Negrea și profesorul Ana-Daria Ionescu Haidău.

Punctul de plecare al proiectului îl constituie arhiva valoroasă lăsată de designerul român Adrian Mihail Marian, care cuprinde schițe, concepte și documentații dedicate designului auto. Această arhivă oferă o bază solidă de cercetare și inspirație, permițând participanților să înțeleagă contextul în care au fost gândite aceste automobile și să le reinterpreteze prin limbajul designului contemporan.

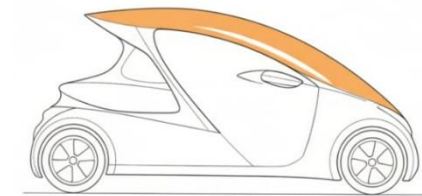
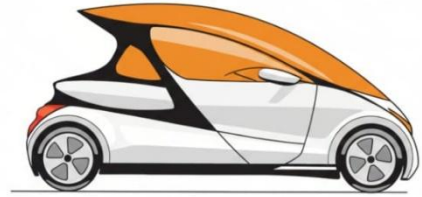
În cadrul proiectului, tinerii creatori vor analiza identitatea vizuală și funcțională a modelelor originale, explorând noi direcții estetice, tehnologice și conceptuale. Propunerile rezultate vor îmbina respectul pentru istoria automobilului românesc cu idei inovatoare privind mobilitatea viitorului, sustenabilitatea și noile forme de expresie în designul industrial.

Procesul creativ va include cercetare, schițe conceptuale, randări digitale, modele tridimensionale și prezentări vizuale, fiecare reinterpretare devenind o punte între trecutul industriei auto românești și posibilitățile designului contemporan.

Proiectul se va finaliza cu o expoziție amplă, în care vor fi prezentate noile concepte realizate de studenți și elevi. Expoziția va oferi publicului ocazia de a descoperi atât patrimoniul ideilor lăsate de Prof. Dr. Adrian Mihail Marian, cât și modul în care acestea pot genera viziuni proaspete asupra designului auto românesc. Evenimentul își propune să devină un spațiu de dialog între generații, între tradiție și inovație, punând în valoare creativitatea tinerilor designeri și potențialul designului românesc.

Frățilescu Mădălina, clasa a XI a B

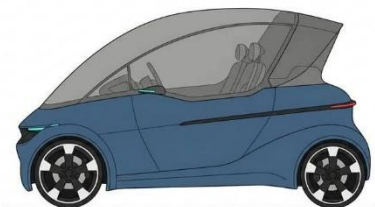
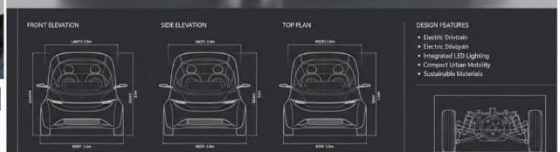

Dacia Flux este un concept de automobil urban, conceput inițial în anul 2004 de Laura Stănoareanu și ulterior reinterpretat printr-un redesign realizat de Cătălin Negrea. Gândit ca un autoturism de mic litraj, Dacia Flux propune o viziune modernă asupra mobilității urbane, adaptată nevoilor orașelor aglomerate și spațiilor restrânse. Designul său compact și funcțional pune accent pe eficiență, manevrabilitate și utilizarea inteligentă a spațiului, făcând din Dacia Flux o soluție excelentă pentru traficul urban. Linii moderne și proporțiile bine echilibrate sugerează dinamism și simplitate, în timp ce conceptul general urmărește să ofere confort și practicitate într-un format redus. Dacia Flux reprezintă astfel o idee îndrăznească despre mașina de oraș a viitorului: accesibilă, ușor de utilizat și perfect adaptată mediului urban.

Egreta 2

ALBASTRU METALIC   NEGRU MAT   ARGINTIU SATIN   STARE ALBĂSTRUIE

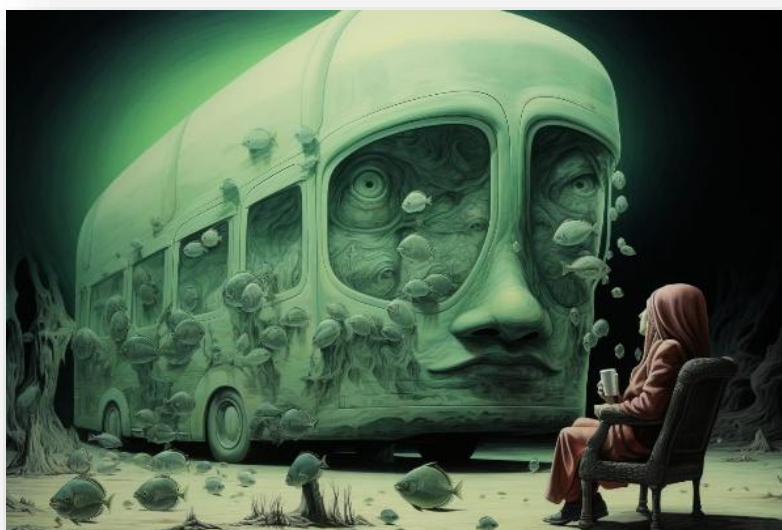
EXPOZIȚIA EXPERIMENT, DIALOG ÎNTRE ARTIST ȘI INTELIGENȚA ARTIFICIALĂ

Expoziția „Experiment de artă digitală” semnată de artistul vizual Cătălin Negrea propune o incursiune provocatoare în spațiul de intersecție dintre creația umană și inteligența artificială. Pornind de la schițe realizate în creion, construite pe teme satirice ce reflectă subtil realități sociale, politice și culturale, artistul inițiază un proces de transformare digitală care depășește simpla reinterpretare vizuală.

Desenul, în forma sa primară, păstrează spontaneitatea gestului uman, fragilitatea liniei și intenția directă a autorului. Aceste elemente sunt ulterior introduse într-un sistem bazat pe inteligență artificială, unde sunt analizate, recompuse și extinse într-un limbaj vizual nou, uneori surprinzător, alteori ironic amplificat. Rezultatul nu este o simplă procesare tehnologică, ci mai degrabă un dialog activ între două tipuri de „gândire”: una intuitivă, umană, și cealaltă algoritmică.

Expoziția ridică întrebări esențiale despre autorie, control și limitele creativității. Unde se termină intervenția artistului și unde începe contribuția mașinii? Este inteligența artificială un instrument sau devine, în acest context, un co-creator? Prin acest demers, Cătălin Negrea nu oferă răspunsuri definitive, ci invită privitorul să reflecteze asupra modului în care tehnologia reconfigurează actul artistic contemporan.

„Experiment de artă digitală” devine astfel nu doar o prezentare vizuală, ci o experiență conceptuală, în care ironia desenului inițial se întâlnește cu imprevizibilul procesării digitale, generând lucrări hibride, aflate la granița dintre control și hazard, dintre intenție și reinterpretare.

prof. Negrea Cătălin

LINOGRAVURA ȘI TRADIȚIA TIPARULUI ÎNALT

Tiparul înalt este una dintre cele mai vechi tehnici de multiplicare a imaginii. Primele forme au apărut în China, unde se foloseau plăci din lemn pentru imprimarea textelor pe hârtie. În Europa, xilogravura s-a dezvoltat în Evul Mediu, fiind utilizată pentru ilustrații religioase și cărți. Principiul acestei tehnici este simplu: suprafețele reliefate ale plăcii sunt acoperite cu cerneală și apoi presate pe suport, în timp ce zonele săpate rămân neimprintate.

Linogravura este o variantă modernă a tiparului înalt, apărută la începutul secolului al XX-lea. În locul lemnului se folosește linoleumul, un material mai moale și mai uniform, care permite o tăiere mai ușoară. Artistul desenează compoziția pe placă, apoi îndepărtează cu dalta zonele care trebuie să rămână albe. Suprafața rămasă în relief este acoperită cu cerneală cu ajutorul unui rulu, iar imaginea se transferă prin presare pe hârtie.

Este o tehnică apreciată pentru contrastul puternic dintre alb și negru, pentru claritatea liniilor și pentru expresivitatea formelor. Tehnica este folosită atât în arta contemporană, cât și în atelierelor educaționale, deoarece îmbină accesibilitatea materialului cu posibilitatea realizării unor imagini artistice de mare impact vizual.

Popescu-Paniu Vanesa Andrea clasa a XI-a B

IMPORTANȚA EDUCAȚIEI ARTISTICE ÎN ȘCOALĂ

În contextul actual se face simțită tot mai mult nevoia unei educații artistice de bază a tinerilor. Devine astfel necesară o nouă poziționare a educației artistice în calitatea sa de disciplină, cu rol important în dezvoltarea armonioasă a elevului.

Înțelegerea artei începe din copilărie, prin înțelegerea noțiunilor specifice, prin educație, prin limbajul și gramatica artei.

Copilul, beneficiarul artei, omul de mâine, capătă limbajul pe care-l utilizează înțelegerea artei, iar mentorul acestei achiziții este dascălul. El are menirea de a înzestra copiii cu noțiuni și cunoștințe fundamentale ale științei, de a face înțelese mesajele artistice, de a cultiva gustul, simțul estetic. Învățând, cunoscând formele de comunicare și expresie plastică, elevul devine capabil să descifreze mesajul operei de artă, să se exprime cu ajutorul mijloacelor specifice acestui mod de creație, devenind creator, iar prin stimularea capacității evaluative, prin exerciții abile, devine critic responsabil al zilei de mâine, capabil să aprecieze valorile artistice.

Importanța sarcinilor școlii în educația artistico-plastică și estetică nu poate fi neglijată. Desenul este unul din mijloacele cele mai apropiate și mai potrivite pentru educația estetică. La rândul ei, educația estetică este o parte principală a educației multilaterale.

Educația artistică este o latură a educației estetice realizate prin artă. Astfel, arta pe de o parte servește ca mijloc de cunoaștere, iar pe de altă parte reprezintă un mijloc de educație.

Activitatea artistico-plastică este un cadru ideal pentru descoperirea aptitudinilor, este o activitate care produce plăcere. Prin educația artistică, copiii sunt educați să vadă frumosul. Elevii trebuie educați să nu treacă pe lângă valorile frumosului din viața înconjurătoare fără să le observe, atenția lor trebuie să fie îndreptată asupra acestor valori: aspecte ale naturii, tradiții, folclor, artă. Frumusețile observate vor trebui exprimate în temele lor.

„Frumosul se educă prin artă”, spunea Platon, la vremea lui, un adevăr care a rămas valabil până în zilele noastre.

De-a lungul activității mele didactice, am observat că, atunci când copiii colorează, pictează, folosesc culoarea, hârtia, lipiciul, lutul, li se formează răbdarea, simțul estetic, trăsături care le vor împlini personalitatea și își vor îmbogăți viața sufletească, va fi mai sensibil, mai fericit.

De asemenea, arta dezvoltă sensibilitatea senzorială, comportamentală, îl pregătește pe copil să trăiască în frumusețe și armonie. Gesturile, culorile, mișcările, sunetele sunt mijloace de exprimare, exteriorizare a dorințelor și a așteptărilor. Artă are rolul de a sensibiliza, de a socializa și comunica indiferent de limba vorbită, de a exprima bucuria, tristețea, iubirea sau dorința.

Prin artă, se poate exprima orice, de la o simplă viziune, a inconștientului psihicului nostru, transformându-se în materie. Educația artistică ajută la dezvoltarea și stimularea imaginației, a creativității, a gândirii abstracte, ajută la dezvoltarea concentrării și a atenției. Precizia și atenția la detalii fac din artă o arie, care îi ajută pe copii, în timp, să devină persoane răbdătoare, să reușească să-și păstreze concentrată atenția la sarcinile de lucru, la școală, dar și la maturitate.

Prin dezvoltarea proceselor cognitive și intelectuale, arta stimulează procesele cognitive, iar desenul sau pictura reprezintă piatra de temelie în expresia artistică. Dezvoltă capacitățile intelectuale ale copiilor prin provocarea lor la gândire și prin stimularea imaginației și a creativității.

De asemenea, arta reprezintă un mod de exprimare și afirmare a sinelui. Artă poate fi considerată un instrument eficient de comunicare, altul decât cel verbal. Lucrările plastice realizate de copii pot fi interpretate din punct de vedere psihologic de către specialiști în cazul copiilor cu probleme de comportament, al copiilor stresați sau suferiți de traume emoționale puternice.

Educația artistică contribuie la dezvoltarea socială, elevii au ocazia să interacționeze, să schimbe păreri și să lege prietenii, în cadrul cursurilor și atelierelor de specialitate. Dezvoltă abilități motorii și de îndemânare. Copiii folosesc mâinile pentru a construi, picta, sculpta, ceea ce îi ajută să fie îndemânatici și să își dezvolte abilitățile motorii fine, dezvoltă vocabularul și îmbogățește cultura generală. Atunci când sunt studiate artele sau se implică activ la cursuri, elevii află o mulțime de informații noi, au ocazia să discute despre ceea ce fac, să afle detalii esențiale despre arta respectivă și să își îmbogățească astfel cultura generală.

Istoria ne învață că arta este o parte integrată a activității umane, că personalitatea omului poate fi pe deplin descoperită și formată numai cu ajutorul artei. În educarea omului, alături de știință, arta ocupă un rol important. Aceasta ajută la formarea sentimentelor sale în spiritul umanismului și comunității umane, dezvoltă abilitățile sale creative.

În efortul de a educa, trebuie să ținem cont și de augmentarea sensibilității sale estetice a omului, pentru ca acesta să fie capabil să utilizeze în viață și activitatea sa, experiențele, retrăirile obținute din comunicarea cu arta. Prin urmare, educația artistică este o parte integrantă a sistemului de educație.

Prof. Carmen-Victoria Cornoiu

ARTA ȘI MUZICA – DOUĂ LIMBAJE DIFERITE, ACEEAȘI NEVOIE DE EXPRESIE

De-a lungul timpului, oamenii au căutat mereu moduri prin care să-și exprime gândurile, emoțiile și felul în care văd lumea. Uneori, cuvintele au fost suficiente. Alteori, însă, acestea nu au mai ajuns. În acele momente au apărut formele de expresie care nu depind de limbajul vorbit: arta și muzica. Deși par diferite, ele au în comun un lucru esențial – capacitatea de a transmite ceva profund fără să spună direct.

Arta, în sens larg, înseamnă creație. Este tot ceea ce omul realizează nu doar din necesitate, ci și din dorința de a exprima ceva. Poate fi vorba despre un tablou, o sculptură, o fotografie sau chiar un desen simplu. Muzica, în schimb, nu se vede, ci se aude. Ea există în timp, nu în spațiu, și dispare imediat după ce a fost ascultată. Cu toate acestea, impactul ei poate fi la fel de puternic ca al unei imagini.

Un lucru interesant este că ambele forme de exprimare se bazează pe un echilibru între libertate și reguli. Deși tindem să credem că arta înseamnă doar inspirație, în realitate există multă disciplină în spatele unei lucrări reușite. Un pictor trebuie să înțeleagă proporțiile, culorile, perspectiva. Un muzician trebuie să stăpânească ritmul, tonalitatea și tehnica. Fără aceste baze, expresia ar fi haotică și greu de înțeles.

În pictură, de exemplu, culorile nu sunt alese la întâmplare. Există combinații care creează armonie și altele care produc tensiune. Un artist poate folosi culori calde pentru a sugera energie sau emoție și culori reci pentru a transmite liniște sau distanță. La fel, în muzică, anumite combinații de sunete pot crea o stare de calm, în timp ce altele pot genera agitație sau dramatism. Chiar dacă nu cunoaștem teoria din spate, reacționăm instinctiv la aceste elemente.

Un alt aspect important este modul în care percepem aceste forme de artă. În fața unui tablou, fiecare persoană poate vedea ceva diferit. Unii observă culorile, alții detaliile, alții emoția transmisă. Nu există o singură interpretare corectă. Același lucru este valabil și pentru muzică. O melodie poate însemna ceva complet diferit pentru două persoane, în funcție de experiențele și stările lor.

Această libertate de interpretare este, de fapt, una dintre cele mai valoroase caracteristici ale artei și muzicii. Ele nu impun un sens clar, ci lasă loc pentru gândire și imaginație. Într-o lume în care multe lucruri sunt exacte și bine definite, această deschidere devine extrem de importantă.

De-a lungul istoriei, arta și muzica s-au influențat reciproc. Există artiști care au încercat să „transpună” muzica în culori și forme. De exemplu, unele tablouri abstracte sunt inspirate direct

de ideea de ritm sau de armonie muzicală. Pe de altă parte, există compozitori care au fost inspirați de imagini sau peisaje. O lucrare vizuală poate sugera o atmosferă, iar muzica încearcă să o redea în sunete.

Un fenomen interesant care leagă cele două domenii este sinestezia. Unele persoane au capacitatea de a asocia sunetele cu culori sau forme. De exemplu, pot „vedea” o anumită culoare atunci când aud o notă muzicală. Chiar dacă acest fenomen nu este foarte răspândit, el arată că, la nivel profund, creierul nostru poate face conexiuni între diferite tipuri de stimuli.

În același timp, arta și muzica nu sunt doar despre emoție, ci și despre structură. În spatele unei lucrări există, de multe ori, o organizare atentă. În muzică, ritmul și repetiția joacă un rol esențial. O melodie devine ușor de recunoscut tocmai datorită acestor tipare. În artă, compoziția – modul în care sunt aranjate elementele într-o imagine – este la fel de importantă. Nimic nu este lăsat complet la întâmplare.

Această combinație între structură și libertate face ca rezultatul final să fie echilibrat. Dacă ar exista doar reguli, arta ar deveni rigidă. Dacă ar exista doar libertate, ar deveni haotică. Tocmai echilibrul dintre cele două creează ceva valoros.

Un alt element comun este legat de emoție. Atât arta, cât și muzica au capacitatea de a influența starea unei persoane. O melodie poate schimba complet dispoziția cuiva în doar câteva minute. Un tablou poate transmite o stare care rămâne în minte mult timp. Uneori, nici nu este nevoie să înțelegi exact de ce îți place ceva. Este suficient să simți.

În viața de zi cu zi, aceste influențe sunt peste tot. Muzica ne însoțește în multe momente – când suntem fericiți, când suntem triști, când avem nevoie de energie sau de liniște. Artă, chiar dacă nu o observăm mereu, este prezentă în jurul nostru: în clădiri, în reclame, în obiectele pe care le folosim. Toate acestea contribuie la felul în care percepem lumea.

De asemenea, arta și muzica au un rol important în dezvoltarea personală. Ele ne ajută să ne exprimăm, să ne înțelegem mai bine emoțiile și să vedem lucrurile din perspective diferite. În același timp, dezvoltă creativitatea și capacitatea de a gândi liber. Nu este vorba doar despre a crea, ci și despre a învăța să observi și să apreciezi.

Chiar dacă nu toți oamenii devin artiști sau muzicieni, fiecare poate avea o relație personală cu aceste domenii. Unii aleg să picteze, alții să cânte, iar alții doar să asculte sau să privească. Nu există un mod „corect” de a interacționa cu arta sau muzica. Important este impactul pe care îl au asupra fiecăruia.

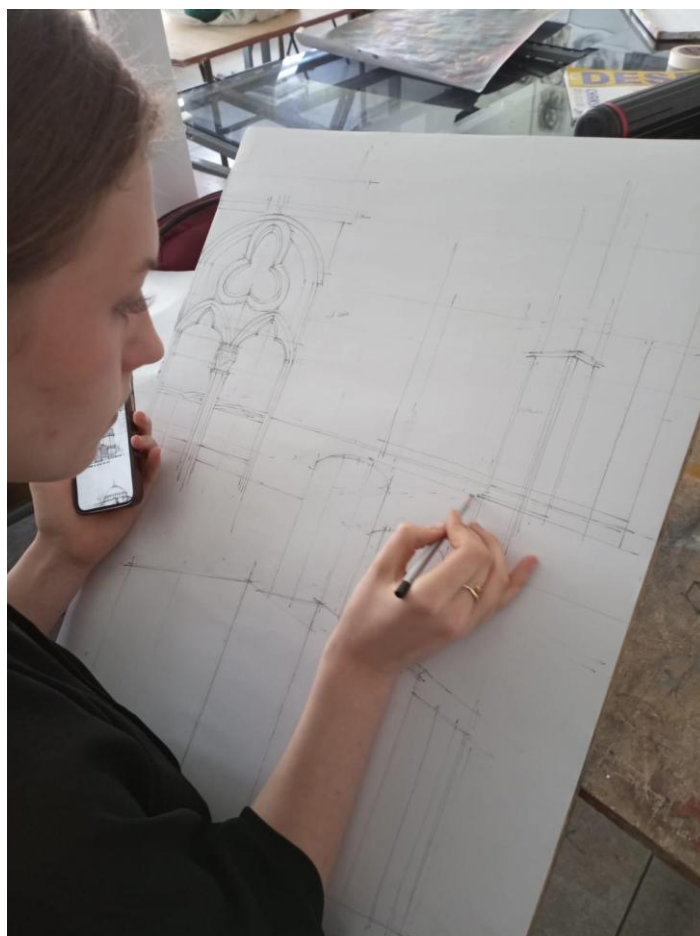
În final, arta și muzica sunt mai mult decât simple forme de divertisment. Ele sunt moduri prin care oamenii dau sens experiențelor lor. Sunt un fel de limbaj universal, care nu depinde de traducere. Chiar dacă nu înțelegi cuvintele unei melodii sau contextul unui tablou, poți totuși să simți ceva.

Această capacitate de a comunica dincolo de cuvinte este, probabil, ceea ce le face atât de importante. Într-o lume în care comunicarea este adesea rapidă și superficială, arta și muzica oferă un spațiu pentru reflecție și profunzime. Ele ne invită să ne oprim, să observăm și să simțim.

Astfel, chiar dacă par diferite, arta și muzica sunt, în esență, două moduri de a face același lucru: de a exprima ceea ce nu poate fi spus direct. Iar în această asemănare stă, poate, adevărata lor valoare.

Bibliografie

1. Gombrich, E.H. – *Istoria artei*, Editura Art.
2. Copland, Aaron – *What to Listen for in Music*, McGraw-Hill.
3. Kandinsky, Wassily – *Despre spiritual în artă*, Editura Meridiane.
4. Eco, Umberto – *Istoria frumuseții*, Editura RAO.
5. Scruton, Roger – *The Aesthetics of Music*, Oxford University Press.
6. De Botton, Alain; Armstrong, John – *Art as Therapy*, Phaidon Press.
7. Resurse educaționale online (materiale introductive despre artă și muzică).

Pupăzan Andreea, clasa a XI-a B

IOSIF KEBER – VIAȚA ȘI OPERA UNUI MARE ARTIST ROMÂN

Iosif Keber a fost un artist român de o mare complexitate, recunoscut pentru versatilitatea sa în numeroase domenii ale artei plastice. A abordat cu succes pictura murală, gravura, desenul, peisajul, portretul și natura statică, reușind să se adapteze fiecărui gen cu autenticitate și finețe artistică.

Artistul provenea dintr-o veche familie de origine flamandă, ai cărei înaintași s-au stabilit în Nependorf, actual cartier al Sibiului. Tatăl său, tot Iosif Keber, s-a căsătorit cu sibianca Ana Stoica Simion, iar familia s-a stabilit la Târgu Jiu, unde, la 30 iulie 1897, s-a născut viitorul pictor. Copilăria sa s-a desfășurat între peisajele Văii Jiului și biserica „Sfântul Nicolae” din Târgu Jiu, locuri care i-au influențat sensibilitatea artistică.

Talentul său a fost remarcat încă din adolescență, iar în 1912, la doar 15 ani, a obținut medalia de aur la Expoziția generală de la Iași. A urmat apoi cursurile Școlii de Arte Frumoase din București, unde a studiat cu mari profesori ai artei românești, precum F. Storck, C. Demetrescu Mirea, Dimitrie Paciurea, Gabriel Popescu, Costin Petrescu și I.D. Ștefănescu. În perioada studiilor, s-a remarcat ca un student excepțional, obținând 22 de premii.

În creația sa de șevalet, Keber a evidențiat o profundă dragoste de viață, mai ales în naturile statice, apreciate pentru finețea lor plastică. Portretele și autoportretele sale reflectă o sensibilitate aparte, surprinzând trăirile interioare ale unor oameni introspectivi. De asemenea, în desenele și gravurile sale se observă spiritul de observație fin și măiestria artistică.

Un loc important în opera sa îl ocupă peisajele, în special cele de iarnă, caracterizate prin realism și o subtilă armonie a luminii, care transmit atât bucurie, cât și nostalgie.

Iosif Keber s-a afirmat și ca un important pictor de frescă și iconografie. Prietenia cu Costin Petrescu i-a influențat stilul, iar Constantin Brâncuși l-a considerat un inovator al picturii murale românești, numindu-l „un Puvis de Chavannes al nostru”. El a descoperit tehnici speciale de realizare a frescei și a decorat, începând din 1923, numeroase biserici și monumente.

Pe lângă activitatea artistică, Keber a fost cunoscut ca un om generos, apropiat de oamenii bolnavi și nevoiași, pe care îi ajuta adesea din resursele proprii. S-a implicat activ în sprijinirea celor aflați în dificultate, gesturile sale fiind apreciate de comunitate.

Iosif Keber s-a stins din viață la 19 aprilie 1989, fiind înmormântat în cripta familiei din cimitirul bisericii din Vădeni, Târgu Jiu. Astăzi, casa sa din Târgu Jiu este Casa Memorială „Iosif Keber”, unde sunt păstrate numeroase lucrări și albume de artă.

Întreaga sa viață și activitate au fost dedicate artei, Keber afirmând că „arta este pedagogul cel mai iscusit în materie de frumos”, lăsând în urmă o moștenire artistică valoroasă pentru cultura română.

Popescu-Paniu Vanesa Andrea, clasa a XI-a B

TIPOLOGII VOCALE ÎN EPOCA BAROCULUI

Epoca barocului (aproximativ 1600–1750) marchează o perioadă de profundă transformare în istoria muzicii europene, caracterizată prin apariția unor genuri noi precum opera, oratoriul și cantata, dar și prin accentul pus pe expresivitate și dramatism. În acest context, vocea umană devine principalul mijloc de transmitere a emoțiilor, iar tipologiile vocale capătă o importanță deosebită. Clasificarea vocilor în perioada barocă nu era la fel de strictă ca în prezent, însă existau diferențieri clare în funcție de ambitus, timbru și rolul dramaturgic.

Un concept esențial al epocii este „doctrina afectelor”, conform căreia muzica trebuia să exprime stări emoționale bine definite (bucurie, tristețe, furie, iubire). Tipologia vocală era aleasă în funcție de capacitatea de a reda aceste afecte, fiecare registru fiind asociat cu anumite trăiri și tipuri de personaje.

Soprana era vocea cea mai strălucitoare și virtuoză. Aceasta era utilizată în special pentru roluri feminine principale, precum eroinele din opere sau personajele angelice din lucrări sacre. Linia melodică pentru soprană era caracterizată prin agilitate, salturi mari și ornamentație abundentă. Ariile de tip da capo (structura ABA) ofereau ocazia interpretului de a improviza ornamente la reluarea secțiunii A, demonstrând tehnică și expresivitate.

Un fenomen specific barocului este cel al castraților, care dominau scena operistică. Aceștia aveau o tehnică vocală excepțională și o capacitate de respirație superioară, ceea ce le permitea să susțină fraze lungi și complexe. Castrații interpretau atât roluri masculine eroice, cât și roluri feminine, datorită registrului lor înalt. Ei erau considerați superstaruri ale epocii, fiind extrem de apreciați de public și compozitori.

Vocea de alto (contralto) avea un timbru mai cald și mai grav. În opere, aceasta era asociată adesea cu personaje mature, autoritare sau misterioase. De multe ori, rolurile de alto erau interpretate de castrați sau, în lipsa acestora, de femei. În muzica religioasă, contraltul contribuia la echilibrul armonic al ansamblurilor vocale.

Tenorul, deși prezent, nu ocupa încă poziția centrală pe care o va avea în epoca romantică. Rolurile de tenor erau adesea secundare sau complementare celor interpretate de castrați. Totuși, în anumite lucrări, tenorul era folosit pentru a reda personaje nobile sau îndrăgostite, având o expresivitate aparte în registrul mediu.

Basul reprezenta fundamentul vocal al ansamblurilor. Acesta era asociat cu personaje autoritare, precum regi, preoți sau figuri divine. Linia vocală era mai puțin ornamentată, dar

impunea stabilitate și gravitate. În muzica sacră, basul avea adesea rolul de a susține armonia și de a conferi solemnitate.

Un element esențial al interpretării vocale baroce îl constituie ornamentația. Cântăreții nu se limitau la ceea ce era scris în partitură, ci adăugau triluri, mordente și alte ornamente pentru a intensifica expresivitatea. Această practică presupunea o bună cunoaștere a stilului și o mare libertate artistică. Clasificarea vocală în epoca barocă era mai flexibilă decât cea modernă. Compozitorii scriau adesea pentru interpreți specifici, adaptând ambitusul și dificultatea tehnică la abilitățile acestora. Astfel, granițele dintre tipurile vocale erau mai puțin rigide.

În concluzie, tipologiile vocale din epoca barocă reflectă atât evoluția tehnicii vocale, cât și cerințele expresive ale muzicii. Fiecare categorie vocală avea un rol bine definit în construcția dramatică și muzicală, contribuind la bogăția și diversitatea repertoriului baroc.

Bibliografie:

1. Grout, Donald Jay – A History of Western Music.
2. Palisca, Claude V. – Baroque Music.
3. Bukofzer, Manfred F. – Music in the Baroque Era.
4. Sadie, Stanley – The New Grove Dictionary of Music and Musicians.
5. Taruskin, Richard – The Oxford History of Western Music.

Profesor canto clasic Bălășoiu Olimpia

PARADIGMA PREGĂTIRII APARIȚIILOR ÎN PUBLIC

Proiectul de învățare se bazează pe secvențe oarecum tipice de evenimente, pe scheme cognitive care se ornamează cu particularități reieșite din procesele de adaptare. Actul scenic, ca și scenariu, este rezultatul experiențelor personale ale fiecărui profesor, atât prin execuțiile proprii, cât și ale elevilor săi.

De regulă, ele conțin secvențele cele mai importante și eficiente care să servească unei execuții de cea mai bună calitate. Această învățare a ceea ce unii nu consideră important, pentru ca nu au cunoscut cu adevărat actul scenic, este faptul că controlul comportamental se realizează în acest caz aproape automat, interpretul având în vedere doar problemele de interpretare. Nu este vorba numai de schemele de apariție scenică, de poziționare față de public sau comisii de examinare, poziționare față de pianul de acompaniament sau aparatul orchestral, ci și de orinea lucrărilor într-un recital sau în diferitele faze ale etapelor de concurs.

În studiul viorii, exercițiile care se fac pentru pregătirea scenică includ și repetarea de mai multe ori a unui pasaj dificil sau a unui fragment mai mare. De cele mai multe ori aceste repetiții se fac pentru consolidare sau pentru crearea unui stereotip dinamic care să elibereze gândirea de sub un control permanent.

Pe parcursul execuției, un interpret nu poate urmări toate notele în mod separat, mai ales în pasajele rapide, de virtuozitate, pentru că este obligat să urmărească interpretarea în realizările agogice și arhitectura volumelor mari. Cu toate acestea, el poate cânta liniștit și pasajele rapide și dificile deoarece acționează acest tip de memorie a procedurilor care s-a format pe parcursul orelor de studiu.

Este deosebit de important a se studia piesele, în fazele finale de pregătire, în ordinea în care ele se vor desfășura în program. Astfel, în repetițiile de acasă sau la orele de curs, se va urmări ca sfârșitul unei lucrări să fie urmat de următoarea din programul de recital, concert sau concurs. Acest tipic va crea un stereotip care are efect liniștitor și de garanție cum că lucrările se desfășoară normal. Acest tip de scenariu trebuie să țină cont și de particularitățile viitorului concert și de particularitățile și nevoile interpretului, acesta variind de la interpret la interpret. Întotdeauna profesorul va analiza atât experiențele anterioare, cât și realitățile noilor proiecte.

La ultimele repetiții (este vorba de repetițiile de acasă), purtarea hainelor pentru viitorul concert este benefică, pentru ca să nu existe disconfort din acest punct de vedere. Numai acela care nu a cântat niciodată în manifestări importante poate considera această pregătire drept derizorie.

Orice model sau rețetă pentru pregătirea unui eveniment muzical trebuie adaptată și nu folosită fără discernământ. Lărgirea paradigmatică în pregătire trebuie să ofere un model mental simplificat, pentru ca eficiența pregătirii muzicale să crească la valorile așteptate. Un bun interpret se dovedește a fi acela care procedează la o selecție a surselor de informație, adică a faptelor și acțiunilor din jurul său care nu au legătură cu actul său artistic. Această selecție este o adaptare a organismului pentru a-și asigura coerența și eficiența comportamentului.

Pregătirea corespunzătoare trebuie să aducă tânărului interpret și condițiile exterioare pentru o prestație de succes, știut fiind faptul că eșecurile se întipăresc adânc în memoria afectivă și aduc cu timpul teama față de actul interpretării. De asemenea, profesorul se culpabilizează, la rândul lui, pentru neluarea în considerare a unor date esențiale, ușor de observat și de prevăzut.

De multe ori o contraperfomanță poate exista pentru că nu a funcționat un singur aspect neluat în considerare sau a fost luat în mod superficial. Preocuparea profesorului înainte de execuția scenică trebuie să se axeze pe funcționarea interactivă a tuturor elementelor răspunzătoare de reușită.

Prof. Ciocăzanu Maria-Violeta

FORMAREA DEPRINDERILOR ELEMENTARE ALE CÂNTATULUI LA VIOARĂ

Studiul la instrument este privit ca o muncă psiho-fiziologică în care auzul interior are rol decisiv. Accentul nu este pus atât pe cantitatea timpului rezervat studiului, cât pe calitatea muncii. În studiu se cere o maximă încordare a voinței și a atenției și o participare puternică a gândirii. Este curentul actual, în care se pune un accent deosebit și pe elementele de biomecanică.

Curentul psihologic a știut să preia de la celelalte curente procedeele și metodele cele mai raționale, privindu-le și folosindu-le pe o nouă bază psihologică.

Și în trecut au existat însă pedagogi care au intuit importanța gândirii în studiu și au folosit mișcările cele mai adecvate și randamentul maxim în mișcări, chiar dacă nu parcurseseră toate curentele pe care le-a străbătut metodică predării instrumentului.

Reflexele instrumentale sunt reflexe condiționate. Stimulul necondiționat este înlocuit de voință: voința de a produce un anumit sunet, voința de a construi o frază muzicală, voința de a învăța o mișcare. Stimuli condiționați pot fi: reprezentarea anticipată a sunetului, recomandările profesorului, partitura muzicală. Mișcările folosite în redarea la instrument sunt reacții care, prin receptare, devin reflexe condiționate. Deci, cu ajutorul voinței reluăm de mai multe ori o anumită mișcare și obținem astfel capacitatea de a răspunde adecvat și prompt la stimulul condiționat: un anumit sunet provoacă o anumită mișcare reflexă.

Deprinderile instrumentale se formează pe baza reflexelor instrumentale și sunt atitudini automatizate. Ele fac însă parte din categoria actelor voluntare. Deși mișcările sunt automatizate, conștiința însoțește lanțul acestora. În cazul apariției unei greșeli, de pildă, instrumentistul poate interveni pentru corectarea ei. Între cunoștințe și deprinderi se produc transferuri reciproce, deprinderile fiind de fapt cunoștințe realizate practic.

Formarea deprinderilor se produce în mai multe etape.

La început, excitațiile sunt răspândite sau iradiate pe o zonă întinsă a scoarței cerebrale, acest fenomen ducând la o lipsă de precizie și la o oarecare dezordine, în efectuarea mișcărilor, dintre care unele sunt inutile. Este o fază de tatonare, în care efortul este mare și operațiile se desfășoară lent. Este necesar ca studiul în această perioadă să se efectueze în tempo

lent, pentru a putea urmări cu maximum de atenție corectitudinea mișcărilor. În faza următoare, exercițiile se concentrează asupra centrului nervos motor, ceilalți centri intrând în stare de inhibiție. Elementele neproductive sunt eliminate, dar este absolut necesară participarea controlului critic la elaborarea mișcărilor, controlul în studiu neputându-se realiza decât în tempo rar.

În ultima fază se realizează stereotipul didactic. Mișcărilor inutile sunt eliminate. Viteza de execuție poate fi treptat crescută. Printr-un efort minim se obține un randament maxim. Mișcărilor mâinilor și ale degetelor dau impresia de ușurință și lejeritate, părând că se desfășoară în mod automat.

Deprinderile odată formate se caracterizează prin stabilitate. Greșelile automatizate se uită greu și se corectează foarte greu.

Rolul formării deprinderilor este acela de a elibera conștiința, menținând discernământul critic în vederea preocupării pentru urmărirea scopului artistic-interpretativ. De asemenea, viteza mai mare de execuție nu s-ar putea dobândi fără crearea stereotipurilor dinamice, prin metoda repetării și a exercițiului.

Fazele deprinderilor descrise anterior reprezintă, însă, din punct de vedere strict fiziologic, o extrapolare mecanicistă a elaborării reflexelor condiționate, asupra procesului de învățare și deprindere.

Deprinderile instrumentului de coarde se pot împărți în două categorii: deprinderi preliminare (apucarea arcușului, ținuta corpului, ținerea viorii...), deprinderi elementare necesare la instrument (tehnica mâinii stângi și tehnica mâinii drepte, alte elemente).

În concluzie, rolul profesorului de instrument este de a cultiva sensibilitatea muzicală, imaginația și creativitatea elevilor. Acesta are obligația de a forma, de a dezvolta capacitatea de receptare și de interpretare a muzicii precum și deprinderea de a gândi, a asculta, a analiza și a compara.

Prof. Străjer Ioana Valentina

ROLUL FORMATIV AL MUZICII DE CAMERĂ ÎN EDUCAȚIA LICEALĂ

Importanța muzicii de cameră în cadrul educației liceale poate fi analizată dintr-o perspectivă interdisciplinară, evidențiind rolul său formativ atât în plan estetic, cât și cognitiv și socio-emoțional. Ca gen muzical caracterizat prin intimitate sonoră și dialog interpretativ, muzica de cameră oferă un cadru privilegiat pentru dezvoltarea unor competențe esențiale în procesul educațional.

În primul rând, muzica de cameră contribuie la formarea sensibilității estetice și la rafinarea gustului artistic al elevilor. Structura sa transparentă permite o percepție clară a relațiilor dintre liniile melodice și a echilibrului armonic, facilitând astfel o înțelegere aprofundată a limbajului muzical. În context liceal, această familiarizare cu subtilitățile expresive ale repertoriului clasic stimulează capacitatea de analiză critică și interpretare artistică.

În al doilea rând, practicarea muzicii de cameră implică dezvoltarea unor abilități sociale complexe. Absența unui dirijor impune participanților asumarea unui rol activ în coordonarea ansamblului, ceea ce presupune comunicare eficientă, ascultare activă și adaptabilitate. Aceste competențe sunt transferabile în alte domenii ale vieții academice și profesionale, consolidând spiritul de colaborare și responsabilitatea individuală în cadrul unui grup.

Din perspectivă cognitivă, studiul muzicii de cameră favorizează dezvoltarea atenției distributive, a memoriei și a capacității de concentrare. Interpretarea unei lucrări presupune nu doar stăpânirea tehnică a instrumentului, ci și înțelegerea contextului stilistic și istoric al compoziției. Astfel, elevii sunt stimulați să realizeze conexiuni interdisciplinare între muzică, istorie și cultură, contribuind la o formare intelectuală complexă.

De asemenea, muzica de cameră are un rol semnificativ în dezvoltarea disciplinei personale. Procesul de repetiție și perfecționare continuă implică perseverență, organizare și autoevaluare critică. Aceste trăsături sunt fundamentale pentru performanța academică și pentru dezvoltarea unei atitudini responsabile față de propriul parcurs educațional.

În concluzie, muzica de cameră reprezintă un instrument educațional deosebit de valoros în învățământul liceal, depășind sfera strict artistică și contribuind la formarea unor competențe esențiale pentru dezvoltarea holistică a elevilor. Integrarea sa în curriculumul educațional susține nu doar cultivarea sensibilității estetice, ci și dezvoltarea intelectuală și socială a tinerilor.

Prof. Haidău Ștefania

INIȚIEREA VOCALĂ ÎN MUZICĂ – ÎNCEPUTUL FORMĂRII UNEI VOCI CONȘTIENȚE

Pentru mulți oameni, cântatul pare un talent cu care te naști: ori ai voce, ori nu ai. Totuși, această idee este doar parțial adevărată. Deși există diferențe naturale între voci, capacitatea de a cânta se poate dezvolta prin exercițiu și disciplină. Inițierea vocală reprezintă primul pas în acest proces – momentul în care o persoană începe să înțeleagă cum funcționează vocea și cum poate fi folosită corect.

Vocea este un instrument aparte, diferit de toate celelalte. Nu poate fi văzută sau atinsă, iar „mecanismul” ei face parte din corpul nostru. Din acest motiv, inițierea vocală nu înseamnă doar învățarea unor sunete, ci și conștientizarea propriului corp. Primul lucru pe care îl descoperă un începător este importanța respirației. Fără un control corect al aerului, sunetul nu poate fi stabil. Respirația folosită în cântat este diferită de cea obișnuită, fiind mai profundă și mai controlată. De aceea, exercițiile de respirație sunt esențiale încă de la început.

Un alt element important este postura. Poziția corpului influențează direct calitatea sunetului. O poziție relaxată, dar corectă, permite aerului să circule liber și ajută la evitarea tensiunii. Mulți începători tind să se încordeze atunci când cântă, ceea ce duce la un sunet forțat. Prin exercițiu, această tensiune poate fi eliminată treptat.

Inițierea vocală include și încălzirea vocii. La fel cum un sportiv își pregătește mușchii înainte de efort, un cântăreț trebuie să își pregătească vocea. Exercițiile de încălzire, numite vocalize, ajută la flexibilizarea corzilor vocale și la prevenirea accidentărilor. Acestea sunt simple la început, dar foarte importante pentru dezvoltarea ulterioară.

Pe lângă partea fizică, inițierea vocală presupune și dezvoltarea auzului muzical. A cânta nu înseamnă doar a produce sunete, ci a le controla. Un începător trebuie să învețe să recunoască dacă sunetul emis este corect și să îl ajusteze. Acest lucru se face prin exerciții repetate și prin ascultare atentă. Cu timpul, capacitatea de a cânta „pe tonalitate” devine mai naturală.

Un alt aspect important este dicția. Modul în care sunt pronunțate cuvintele influențează claritatea interpretării. Chiar și o voce plăcută poate pierde din impact dacă textul nu este bine articulat. De aceea, exercițiile de pronunție sunt incluse în procesul de inițiere vocală. Ele ajută la claritate și la transmiterea corectă a mesajului.

Inițierea vocală nu se limitează doar la tehnică. Există și o componentă emoțională importantă. Muzica nu este doar despre corectitudine, ci și despre expresie. Chiar și la nivel de început, este important ca persoana să încerce să transmită o stare. Nu este nevoie de performanță, ci de sinceritate. O interpretare simplă, dar autentică, poate avea mai mult impact decât una perfectă din punct de vedere tehnic, dar lipsită de emoție.

Un alt lucru esențial este răbdarea. Progresul în canto nu apare imediat. Vocea are nevoie de timp pentru a se dezvolta, iar schimbările apar treptat. Uneori, pot exista perioade în care nu se observă îmbunătățiri vizibile, ceea ce poate duce la descurajare. Totuși, prin exercițiu constant, rezultatele apar.

Fiecare voce este unică, iar inițierea vocală ar trebui să țină cont de acest lucru. Nu există un model universal după care toată lumea trebuie să cânte. Unii au o voce mai puternică, alții mai

delicată. Important este ca fiecare persoană să își descopere propriul stil și să își valorifice calitățile naturale.

În acest proces, rolul unui profesor de canto poate fi foarte important. Acesta poate corecta greșelile, poate oferi exerciții potrivite și poate ghida dezvoltarea vocii. Totuși, inițierea vocală nu depinde exclusiv de prezența unui profesor. Practica individuală, ascultarea și atenția la detalii pot contribui semnificativ la progres.

Pe lângă dezvoltarea artistică, cântatul are și beneficii personale. Ajută la relaxare, reduce stresul și crește încrederea în sine. Mulți oameni descoperă că, odată cu dezvoltarea vocii, devin mai deschiși și mai siguri pe ei. În acest sens, inițierea vocală nu este doar un proces tehnic, ci și unul de dezvoltare personală.

În concluzie, inițierea vocală reprezintă începutul unui drum care îmbină tehnica, emoția și autocunoașterea. Nu este nevoie de perfecțiune sau de talent excepțional pentru a începe. Este suficientă dorința de a învăța și de a evolua. Vocea este un instrument pe care îl avem cu toții, iar atunci când învățăm să îl folosim corect, descoperim nu doar cum să cântăm, ci și cum să ne exprimăm mai liber.

Bibliografie:

1. Miller, Richard – *The Structure of Singing*, Schirmer Books.
2. McKinney, James C. – *The Diagnosis and Correction of Vocal Faults*, Waveland Press.
3. Ware, Clifton – *Basics of Vocal Pedagogy*, McGraw-Hill.
4. Chapman, Janice – *Singing and Teaching Singing*, Plural Publishing.
5. Stark, James – *Bel Canto: A History of Vocal Pedagogy*, University of Toronto Press.
6. Manuale și ghiduri de educație muzicală pentru începători.

Prof. Popescu Eleonora Camelia

UNDELE SONORE ȘI NOILE TENDINȚE

„*Toate-s vechi și nouă toate*”, Mihai Eminescu

Există o barieră subțire între adevăr și ficțiune, atunci când nu se dețin dovezi științifice, însă intuiția reprezintă cunoașterea de dincolo de logică, în baza căreia s-au înfăptuit marile descoperiri ale lumii.

Dacă echipe interdisciplinare s-ar axa mai mult pe documentări și cercetări în sfera sonoră, îmbinând cunoștințele muzicale cu cele ale fizicii, s-ar redescoperi diferite conexiuni demult uitate, ori s-ar realiza noi descoperiri în domeniul vibrațiilor sonore, al frecvențelor pe care se propagă undele sonore, în spațiul apropiat sau în universul îndepărtat.

Pentru că, prin efectul de bumerang, practica a demonstrat că vibrațiile transmise pe calea undelor și ajunse în spațiu, se reîntorc la sursa producătoare, cu o putere uimitoare, materializând gânduri, dorințe, sentimente etc.

Numeroasele cercetări științifice care atestă că există o strânsă legătură între creier și scrisul de mână - o legătură, de altfel, benefică și utilă dezvoltării ființei umane - scot la iveală astăzi alte conexiuni neuronale, de această dată, între creier și undele sonore. Aceste informații sunt cunoscute din vremuri îndepărtate, dar invizibile privirilor noastre și receptate de auz, respectiv informații referitoare la sfera frecvențelor, purtătoarele undelor sonore prin spațiu.

Nu este o noutate faptul că vibrațiile sonore propagate prin ciocnirea a două obiecte din natură, ori vibrațiile sonore propagate de instrumentele muzicale sau vocea umană, emit anumite frecvențe. O demonstrează cercetările fizice străvechi, despre care s-a învățat la școală. Aceste sunete sunt percepute ca plăcute, ori neplăcute auzului uman, benefice, ori nu, creierului uman.

Oare, ce departajează frumosul de urât? Nu, cumva, frecvența sonoră? Este cel mai probabil răspuns, după cum o evidențiază rezultatele științifice ale noilor tendințe!

Nu multă lume are cunoștință despre rezonanța Schumann, de 7,83 Hz. Aceasta reprezintă pulsul pământului și este o rezonanță electromagnetică globală, produsă de descărcările electrice din ionosferă și descoperită întâmplător, în timpul unor exerciții demonstrative ale profesorului german, savantul Winfried Otto Schumann, în fața cursanților săi, în anul 1951.

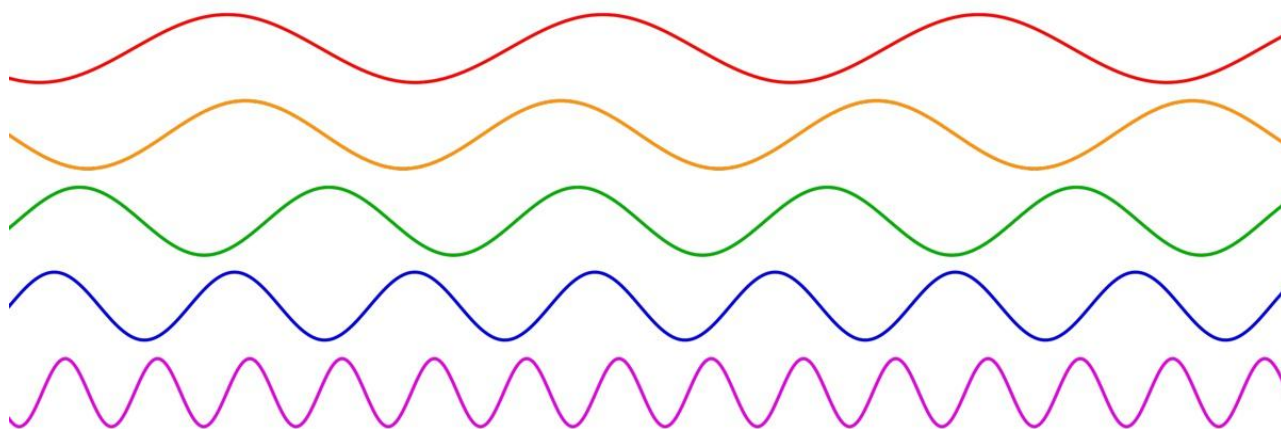
Se spune că este frecvența fundamentală a pământului, cea care susține viața pe planetă. Iar creierul uman are o frecvență similară. Oare ce frecvențe emit alte planete și care este locul și rostul Terrei în univers, din această perspectivă? Și, astfel, gândul zboară către Pitagora și a sa, ”Muzica sferelor”, care susține ordinea cosmosului, o structură ordonată, care este guvernată de relații matematice și proporții perfecte, și tot ce există este supus unei armonii universale. Astfel, ”jocul” ne întoarce în antichitatea grecească, unde cunoașterea era mai aproape de Divin.

Știați că, deși nu este o frecvență directă a pământului, frecvența de 432 Hz este considerată în muzică, aducătoare de armonie și se utilizează prin intermediul muzicii de relaxare, în meditații și terapii sonore, pentru reducerea stresului și redarea stării de bine?

Se vorbește tot mai des despre frecvența iubirii, de 528 Hz, care, conform dr. Leonard Horowitz, face parte din scara Solfeggio și este considerată *frecvența miracolelor*, o frecvență care repară ADN-ul uman și despre care se spune că rezonază cu inima și creația, că deschide inima și aduce pace lăuntrică.

Coroborarea acestor informații și cercetările ulterioare vor face lumină în acest domeniu și vor așeza în ordine piesele dispartate ale unor realități care există, dar sunt încă nedescoperite.

Oare, după aceea, muzica ce va fi compusă pe aceste frecvențe, va putea vindeca și readuce umanitatea la rădăcinile sale existențiale? Oare se va putea, astfel, trăi în liniște, pace și armonie, ținând cont de faptul că ea, muzica, este limba universală?

prof. Eugenia-Liliana Ștefănescu

ACOMPANIAMENTUL INSTRUMENTAL

Acompaniamentul constituie un domeniu aparte al interpretării. Interpreții instrumentiști sau cântăreți, au întotdeauna nevoie de un pianist, care să le asigure pregătirea pentru performanța publică în cazul pieselor concertante sau care să îi însoțească în recitaluri camerale. Acompaniatorul este însoțitorul fidel, inseparabil, pianul fiind cel care dă verticalitatea, prin posibilitățile sale armonice.

Încă din timpul curentului denumit „Ars Nova” – secolul al XIV-lea, madrigalul – genul vocal cel mai cunoscut, se cerea acompaniat de instrumente. În Baroc, instrumentele cu claviatură – spinetă, clavecin, clavicord, orgă – apar ca instrumente cu acordaj temperat în cadrul formației camerale, în această perioadă fiind specifică scriitura polifonică. Sonatele pentru vioară și clavecin compuse de Johann Sebastian Bach, în număr de 6, pun bazele muzicii de cameră pentru vioară și pian. În cadrul acestora, pentru prima dată, clavecinul ajunge să aibă rol egal cu vioara. Mai mult, în Sonata a VI-a, el are rol de solist în întreaga parte a III-a. Astfel, clavecinul avea să-și depășească rolul de simplu acompaniator.

De-a lungul epocilor muzicale, acompaniamentul devine din ce în ce mai bogat. De pildă, privind creația beethoveniană, observăm că în Sonatele pentru violoncel și pian și în Sonatele pentru vioară și pian, rolul pianului este complex, punând probleme aproape analoge celor din Sonatele pentru pian ale aceluiași compozitor.

În perioada Romantismului, resursele pianului sunt atât de mult exploatate încât există momente în care partitura dedicată acestui instrument este extrem de încărcată – de exemplu în Sonatele pentru vioară și pian de Johannes Brahms sau în Sonata în Re minor de Cesar Franck. Pe de altă parte, compozitorii romantici, precum Franz Schubert, Robert Schumann, Johannes Brahms cultivă liedul, gen în care pianul își găsește un rol cu totul deosebit. Liedul are la bază un poem în versuri, de dimensiuni mai mari sau mai mici. Uneori, poezia prezintă numai o strofă sau două, ceea ce constituie o lume de imagini, concentrată în câteva pagini de muzică. În acest gen miniatural, de o mare complexitate și bogăție de stări sufletești, fiecare notă are culoarea și semnificația ei, în funcție de textul poetic. Fiecare sunet al pianului trebuie să vorbească în alt fel, pregătind atmosfera liedului, susținând și completând vocea.

Pianul este tovarășul credincios al soliștilor, acela de care nu te poți despărți și care te însoțește pretutindeni. După cum ne spune și termenul „acompaniator” – pianul îl acompaniază pe solist, mai ales atunci când ne referim la reducțiile orchestrale. Acest fapt presupune că solistul este cel care are întâietate iar acompaniatorul – cel care suplinește locul orchestrei – îl susține și îl urmează. Iată așadar câteva caracteristici importante ale pianistului acompaniator: modestie, supunere, suportivitate, înțelegerea intențiilor și ale inițiativelor solistului, capacitatea de a fi asemenea unui dirijor. Pianistul care joacă rolul orchestrei se subordonează solistului, având ca permanentă preocupare căutarea acelu echilibru sonor potrivit, care să nu-l situeze nici deasupra lui ca volum sonor și nici prea mult în umbra lui, ceea ce ar face neinteresant rolul de susținător. Pianul are așadar și rol secund, dar în tutti-urile orchestrale se afirmă ca personaj colectiv principal.

Acompaniatorul trebuie să posede o educație muzicală de calitate, ca a oricărui bun pianist. Este de dorit ca el să aibă o sensibilitate rafinată, o viziune complexă asupra fenomenului sonor, care se traduce atât printr-un auz creator evoluat, cât și prin adoptarea mijloacelor corespunzătoare.

Pianistul-acompaniator trebuie să aibă o tehnică capabilă să se adapteze în orice moment imaginii sonore respective. Tehnica nu înseamnă posibilitatea de a executa pe claviatură acrobații uimitoare de îndemânare și viteză și a cânta oricând cele mai grele lucrări scrise pentru pian. Tehnica presupune formarea sunetului, un sunet expresiv, frumos, adecvat cerințelor textului muzical. Gerald Moore spune: „Mă oblig să găsesc o sută și mai bine de pianiști care ne farmecă cu un Presto dintr-o sonată de Beethoven pentru unul care ne poate impresiona și entuziasma cu un lied de Schubert. Nu este ușor.¹”

Prof. Alina Diana Betej

DE LA MUZICĂ LA MATEMATICĂ: O LEGĂTURĂ MAI PROFUNDĂ DECÂT PARE

De multe ori, când auzim cuvintele „muzică” și „matematică” în aceeași propoziție, reacția este una de surprindere. Muzica este asociată cu emoția, cu libertatea de exprimare, cu stări greu de descris în cuvinte. Matematica, în schimb, este văzută ca fiind exactă, rigidă, uneori chiar rece. Și totuși, dacă ne oprim puțin și privim dincolo de aceste etichete, descoperim că între ele există o legătură profundă, care merge dincolo de aparențe.

În esență, muzica nu este haos, chiar dacă uneori așa pare. Orice melodie, fie ea simplă sau complexă, este construită pe o structură bine definită. Ritmul, de exemplu, reprezintă o organizare a timpului. Atunci când ascultăm o piesă și începem instinctiv să batem din picior sau să dăm din cap, reacționăm, de fapt, la un tipar repetitiv. Fiecare măsură este împărțită în unități egale sau aproape egale, iar aceste împărțiri sunt, în fond, calcule simple. Muzicienii nu se gândesc mereu la ele ca la niște fracții sau proporții, dar ele există acolo, în spatele fiecărui sunet.

Mai mult decât atât, armonia muzicală este poate unul dintre cele mai clare exemple de matematică „ascunsă” în artă. Sunetele pe care le auzim nu sunt alese la întâmplare. Fiecare notă are o anumită frecvență, iar relațiile dintre aceste frecvențe determină dacă două sunete vor suna plăcut împreună sau nu. De exemplu, intervalele considerate „armonioase” corespund unor raporturi simple între frecvențe. Chiar dacă ascultătorul obișnuit nu se gândește la aceste lucruri, urechea le percepe instinctiv.

Această idee nu este deloc nouă. Încă din Antichitate, gânditori precum Pitagora au observat legătura dintre sunet și număr. Se spune că el a descoperit că lungimea unei corzi influențează sunetul produs și că anumite proporții simple duc la sunete plăcute. De aici a apărut ideea că muzica poate fi descrisă în termeni matematici, o idee care a influențat profund dezvoltarea teoriei muzicale.

Dar legătura dintre muzică și matematică nu se oprește la nivelul sunetelor. Ea continuă și în modul în care este construită o piesă muzicală. O compoziție nu este doar o înșiruire de note, ci o organizare atentă a unor idei. Există teme, variații, repetiții, contraste. Toate acestea creează un echilibru între previzibil și surprinzător. Într-un fel, procesul de compoziție seamănă cu rezolvarea unei probleme matematice. Ai un punct de plecare, o idee, și începi să o dezvolți, să o transformi, să o adaptezi până când ajungi la un rezultat coerent.

Interesant este faptul că și matematica, deși pare strict logică, are o latură creativă. Nu este vorba doar despre aplicarea unor formule, ci și despre găsirea unor soluții elegante. Mulți matematicieni vorbesc despre frumusețea unei demonstrații sau despre satisfacția de a descoperi o metodă simplă pentru o problemă complicată. Acest tip de satisfacție este foarte asemănător cu cel pe care îl simte un muzician atunci când reușește să creeze o melodie care „funcționează”.

De altfel, ideea de frumusețe apare în ambele domenii. În muzică, o piesă este considerată frumoasă atunci când există un echilibru între elemente, când sunetele se leagă într-un mod plăcut. În matematică, o soluție este considerată frumoasă atunci când este simplă, clară și eficientă. În ambele cazuri, nu este vorba doar despre corectitudine, ci și despre armonie.

Un alt aspect important este legat de modul în care creierul nostru procesează informația. Atât muzica, cât și matematica implică recunoașterea unor tipare. Atunci când ascultăm o melodie, creierul încearcă să anticipeze ce urmează. Dacă tiparul este respectat, simțim o anumită satisfacție. Dacă este încălcat într-un mod interesant, apare surpriza. În matematică, lucrurile funcționează într-un mod similar. Recunoașterea unui tipar poate duce la descoperirea unei soluții.

Există și studii care sugerează că persoanele care au o înclinație spre muzică dezvoltă mai ușor anumite abilități matematice. Nu este o regulă universal valabilă, dar nu este nici o coincidență totală. Ambele domenii implică disciplină, atenție la detalii și capacitatea de a gândi abstract.

Pe lângă aceste asemănări, există și diferențe evidente. Muzica este, în primul rând, o formă de exprimare. Ea transmite emoții, creează atmosfere, spune povești fără cuvinte. Matematica, în schimb, este un limbaj al preciziei. Ea încearcă să descrie realitatea într-un mod exact, fără ambiguități. Totuși, chiar și aici granița nu este atât de clară. Există piese muzicale construite aproape matematic, după reguli stricte, și există teorii matematice care au fost dezvoltate pornind de la intuiție și imaginație.

De-a lungul timpului, au existat oameni care au reușit să îmbine aceste două domenii. Unii compozitori au folosit structuri matematice în creațiile lor, iar unii matematicieni au fost pasionați de muzică. Această intersecție arată că, în realitate, nu avem de-a face cu două lumi separate, ci cu două moduri diferite de a înțelege și de a interpreta realitatea.

În viața de zi cu zi, această legătură poate părea abstractă, dar ea există. De fiecare dată când ascultăm o melodie și simțim că „se leagă” perfect, reacționăm la o combinație de ordine și creativitate. De fiecare dată când rezolvăm o problemă și găsim o soluție elegantă, experimentăm ceva similar. Este un moment în care lucrurile capătă sens.

Poate că cea mai importantă concluzie este că muzica și matematica nu trebuie văzute ca opuse. Ele se completează reciproc. Muzica aduce emoție într-o lume a regulilor, iar matematica aduce structură într-o lume a sentimentelor. Împreună, ele ne oferă o perspectivă mai completă asupra modului în care funcționează lumea.

În final, nu este nevoie să fii nici muzician, nici matematician pentru a înțelege această legătură. Este suficient să fii atent. Să asculți cu adevărat o piesă și să observi ritmul, repetițiile, variațiile. Sau să privești o problemă matematică nu doar ca pe o obligație, ci ca pe o provocare. În ambele cazuri, vei descoperi că dincolo de aparențe există o ordine, o logică și, uneori, chiar o formă de frumusețe.

Astfel, de la muzică la matematică nu este un drum atât de lung pe cât pare. Este mai degrabă o trecere de la un limbaj la altul, de la sunet la simbol, de la emoție la rațiune. Iar undeva, la mijloc, se află omul, capabil să le înțeleagă pe amândouă și să le transforme în ceva cu adevărat special.

Bibliografie

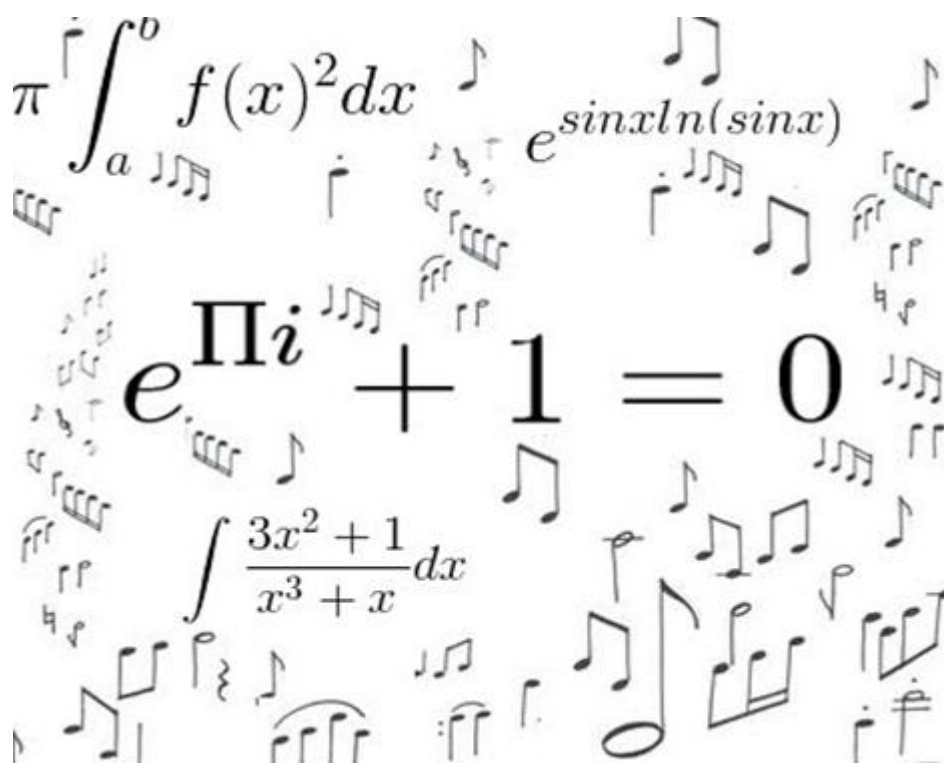
1. Marcus, Solomon – *Matematica și poezia*, Editura Științifică și Enciclopedică, București.
2. Xenakis, Iannis – *Formalized Music: Thought and Mathematics in Composition*, Pendragon Press.

Gama lui Pitagora (Do major)

Notatii prin litere	
▪ DO = 1	C
▪ RE = 8/9 (-0.89)	D
▪ MI = 64/81 (-0.79)	E
▪ FA = 3/4 (-0.75)	F
▪ SOL = 2/3 (-0.66)	G
▪ LA = 16/27 (-0.59)	A
▪ SI = 128/243 (-0.53)	B
▪ DO = 1/2 (0.5)	C

3. Bernstein, Leonard – *The Unanswered Question: Six Talks at Harvard*, Harvard University Press.
4. Harkleroad, Leon – *The Math Behind the Music*, Cambridge University Press.
5. Wright, David – *Mathematics and Music*, American Mathematical Society.
6. Barbu, Ion – *Joc secund*, Editura pentru Literatură (exemplu relevant pentru legătura dintre matematică și artă).
7. Papadopoulos, Athanase – *Mathematics and Modern Art: The Visions of Artists and Mathematicians*, Springer.
8. Articole educaționale disponibile pe platforme precum Khan Academy și Coursera (secțiuni despre sunet, frecvență și armonie).

Prof. Diaconu Nicolae

DE LA MATEMATICĂ LA INFORMATICĂ – UN DRUM FIRESC

La prima vedere, matematica și informatica par două materii diferite, fiecare cu propriile reguli și domenii de aplicare. Matematica este adesea asociată cu calcule, formule și probleme abstracte, în timp ce informatica pare mai apropiată de tehnologie, calculatoare și programe. Totuși, între cele două există o legătură mult mai strânsă decât pare, iar informatica nu ar putea exista în forma de astăzi fără baza oferită de matematică.

Matematica este, în esență, știința care studiază structuri, relații și modele. Ea oferă un limbaj precis, prin care putem descrie și înțelege lumea. Informatica, pe de altă parte, se ocupă cu prelucrarea informației și cu modul în care aceasta poate fi organizată și utilizată cu ajutorul calculatoarelor. Chiar dacă obiectele de studiu sunt diferite, metodele folosite în informatică provin în mare parte din matematică.

Unul dintre cele mai importante puncte de legătură este logica. În matematică, logica este folosită pentru a demonstra teoreme și pentru a construi raționamente corecte. În informatică, logica stă la baza programării. Orice program funcționează pe baza unor instrucțiuni clare, care sunt executate într-o anumită ordine. Aceste instrucțiuni sunt, de fapt, expresii logice traduse într-un limbaj pe care calculatorul îl poate înțelege.

De asemenea, noțiunea de algoritm face legătura directă între cele două domenii. Un algoritm reprezintă o serie de pași care trebuie urmați pentru a rezolva o problemă. În matematică, algoritmii sunt folosiți pentru calcule sau demonstrații. În informatică, ei sunt esențiali pentru scrierea programelor. Orice aplicație, de la cele mai simple până la cele mai complexe, funcționează pe baza unor algoritmi.

Un alt domeniu comun este teoria numerelor și algebra. Sistemele de calcul folosite de computere sunt bazate pe numere, în special pe sistemul binar. Acest sistem, format doar din 0 și 1, este fundamentul tuturor operațiilor realizate de un calculator. Deși pare simplu, el are la bază concepte matematice solide.

Matematica mai contribuie și la dezvoltarea unor domenii importante din informatică, cum ar fi criptografia. Aceasta se ocupă cu protejarea informațiilor și este esențială pentru securitatea datelor. Metodele folosite în criptografie se bazează pe concepte matematice, cum ar fi numerele prime sau funcțiile complexe.

Pe lângă aceste aspecte tehnice, există și o asemănare în modul de gândire. Atât matematica, cât și informatica dezvoltă gândirea logică și capacitatea de a rezolva probleme. În

ambele cazuri, este important să analizezi situația, să găsești o metodă de rezolvare și să verifici rezultatul. Acest tip de gândire este util nu doar în aceste domenii, ci și în viața de zi cu zi.

Trecerea de la matematică la informatică este, de multe ori, naturală. O persoană care înțelege conceptele matematice de bază poate învăța mai ușor programarea. De exemplu, noțiuni precum funcțiile, ecuațiile sau relațiile sunt întâlnite și în informatică, sub alte forme. În același timp, informatica poate ajuta la înțelegerea matematicii, prin vizualizări și simulări.

Un alt aspect important este evoluția tehnologiei. În prezent, informatica este prezentă în aproape toate domeniile: educație, medicină, economie, comunicare. În spatele acestor aplicații se află, de multe ori, modele matematice. De exemplu, grafica pe calculator, inteligența artificială sau analiza datelor se bazează pe concepte matematice avansate.

Cu toate acestea, există și diferențe între cele două domenii. Matematica este mai teoretică și pune accent pe demonstrații și rigoare. Informatica, deși are o bază teoretică, este mai orientată spre aplicații practice. Totuși, aceste diferențe nu le separă, ci mai degrabă le completează.

În concluzie, drumul de la matematică la informatică nu este unul dificil, ci firesc. Informatica poate fi văzută ca o continuare practică a matematicii, o modalitate de a aplica ideile abstracte în situații reale. Fără matematică, informatica nu ar avea fundament, iar fără informatică, multe concepte matematice ar rămâne doar teoretice.

Astfel, cele două domenii nu trebuie privite separat, ci ca părți ale aceluiași mod de a înțelege și de a modela lumea. Iar pentru cei care aleg să le studieze, ele oferă nu doar cunoștințe, ci și o modalitate de a gândi clar și organizat.

Bibliografie

1. Knuth, Donald E. – *The Art of Computer Programming*, Addison-Wesley.
2. Cormen, Thomas H. și alții – *Introduction to Algorithms*, MIT Press.
3. Rosen, Kenneth H. – *Discrete Mathematics and Its Applications*, McGraw-Hill.
4. Sipser, Michael – *Introduction to the Theory of Computation*, Cengage Learning.
5. Papadimitriou, Christos H. – *Computational Complexity*, Addison-Wesley.
6. Manuale școlare de matematică și informatică.
7. Resurse educaționale online (platforme de programare și cursuri introductive).

Bica Serrena Anna Bella, clasa a X-a B

UTILIZAREA TIC ÎN PREDARE

TIC (Tehnologia Informației și a Comunicațiilor) în procesul de predare-învățare reprezintă folosirea instrumentelor digitale — precum calculatoarele, tabletele, platformele online și aplicațiile educaționale — pentru a face procesul educativ mai interactiv, adaptat nevoilor moderne ale elevilor și mai eficient.

Rolul TIC în predare

1. Facilitarea accesului la informație — Internetul oferă surse variate (texte, imagini, video, simulări) care completează manualele tradiționale.
2. Creșterea motivației elevilor — Resursele multimedia și activitățile interactive (bazate pe jocuri educative, aplicații sau animații) stimulează interesul.
3. Personalizarea învățării — Platformele digitale permit adaptarea conținutului la ritmul și stilul de învățare al fiecărui elev.
4. Dezvoltarea competențelor digitale — Elevii dobândesc abilități esențiale pentru viața profesională modernă.
5. Evaluare flexibilă — Testele și portofoliile digitale facilitează feedback-ul rapid și monitorizarea progresului.

Exemple de utilizare practică

- Prezentări PowerPoint, aplicații vizuale și jocuri educaționale pentru explicarea conceptelor dificile.
- Platforme online precum Kahoot!, Quizizz sau Google Classroom pentru activități interactive.
- Colaborare prin e-mail, bloguri sau partajarea de documente în cloud.

În educația incluzivă

Integrarea TIC este deosebit de utilă pentru copiii cu cerințe educaționale speciale (CES).

Tehnologia permite:

- adaptarea materialelor didactice (mărirea textului, redare audio, folosirea de pictograme);
- utilizarea softurilor educaționale și a dispozitivelor asistive;
- stimularea colaborării și a independenței elevilor (edict.ro; slideshare.net).

Integrarea TIC nu este doar o modernizare a predării, ci și o schimbare de paradigmă: profesorul devine facilitator, iar elevul — participant activ la propria învățare.

Inf. Gîrcu Elena Delia

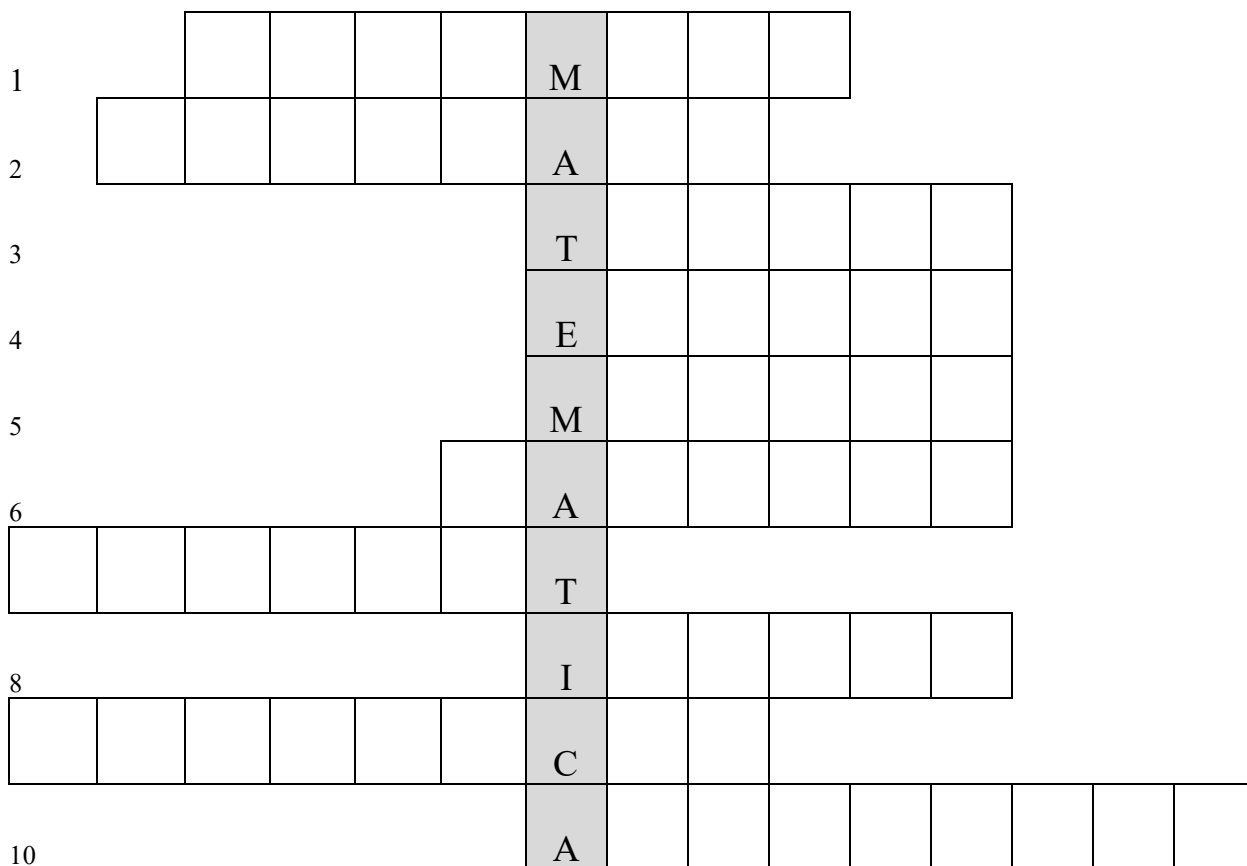
MATEMATICA, CEL MAI PUTERNIC LIMBAJ ȘI NU NUMAI

Matematica, această știință exactă pe care o găsim pretutindeni și la baza a tot, ține în echilibru viața și existența în sine prin exactitate, formă, coerență, simetrie și mai ales precizie.

Totul în jur e geometrie; celulele frunzelor, cuiburile păsărilor, fagurii albinelor, picăturile apei, construcțiile și invențiile oamenilor.

Și așa cum spunea și renumitul matematician Galileo Galilei: „Matematica este limbajul cu care Dumnezeu a scris Universul, iar literele sunt triunghiuri, cercuri și alte figuri geometrice.”

REBUS MATEMATIC

1. Matematician, inventator din Sicilia
2. A calculat dimensiunile și distanțele de la Soare și Lună până la Pământ
3. Părintele științelor 624-546 î.H
4. A scris lucrarea „Elementele”
5. Matematician englez cunoscut pentru formula sa de calcul a cifrei π
6. Matematician și călugăr franciscan italian sec. XV
7. A inventat notații proprii pentru concepte algebrice precum ridicarea la putere
8. Arhitect ales pentru construirea catedralei Sfânta Sofia
9. A introdus sistemul de numerație indo-arab
10. A studiat directoarea parabolei și construcția unei elipse

Voica Raissa Sevastiana, clasa a V a

De-a lungul istoriei, oamenii au fost nevoiți să găsească soluții pentru a-și satisface nevoile, folosind resursele pe care le aveau la dispoziție. Fie că vorbim despre hrană, adăpost sau siguranță, toate aceste lucruri au presupus organizare, decizii și, mai ales, alegeri. Din această nevoie de a gestiona resursele limitate s-a născut economia, o știință care, chiar dacă s-a schimbat în timp, a rămas mereu actuală.

Economia nu este doar despre bani, așa cum se crede adesea. În esență, ea studiază modul în care oamenii aleg să utilizeze resursele limitate pentru a-și satisface nevoile nelimitate. Această idee simplă stă la baza unei științe complexe, care influențează aproape toate aspectele vieții de zi cu zi. De la deciziile personale, cum ar fi ce cumpărăm sau cum economisim, până la marile politici ale statelor, economia este prezentă peste tot.

Caracterul „veșnic” al economiei vine tocmai din această legătură directă cu viața umană. Atâta timp cât oamenii vor avea nevoi și resurse limitate, economia va exista. În trecut, oamenii făceau schimburi simple de bunuri, fără bani, într-un sistem cunoscut sub numele de troc. Cu timpul, societățile au evoluat, au apărut monedele, piețele și instituțiile financiare, dar principiul de bază a rămas același: alegerea.

Un aspect important al economiei este ideea de compromis. De fiecare dată când alegem ceva, renunțăm la altceva. De exemplu, dacă o persoană decide să cheltuiască bani pe un telefon, renunță la posibilitatea de a-i folosi pentru altceva, cum ar fi o excursie. Acest tip de decizie se regăsește la toate nivelurile, de la individ până la stat. Guvernele, de exemplu, trebuie să decidă cum împart bugetul între educație, sănătate, infrastructură sau alte domenii.

Economia mai este considerată o știință veșnică și pentru că se adaptează constant. Lumea se schimbă, apar tehnologii noi, iar modul în care producem și consumăm se transformă. Cu toate acestea, economia reușește să țină pasul cu aceste schimbări, analizând și explicând noile realități. De exemplu, în prezent se discută tot mai mult despre economia digitală, despre comerțul online sau despre criptomonede. Chiar dacă aceste concepte sunt relativ noi, ele sunt studiate prin aceleași principii fundamentale.

Un alt motiv pentru care economia este atât de importantă este impactul ei asupra nivelului de trai. Deciziile economice influențează direct viața oamenilor: locurile de muncă, salariile, prețurile și accesul la bunuri și servicii. O economie stabilă poate aduce prosperitate, în timp ce o economie instabilă poate genera dificultăți majore. Din acest motiv, înțelegerea mecanismelor economice devine esențială, chiar și la nivel de bază.

Pe lângă partea practică, economia are și o dimensiune teoretică. De-a lungul timpului, numeroși gânditori au încercat să explice modul în care funcționează piețele și comportamentul

oamenilor. Au apărut teorii diferite, uneori chiar contradictorii, dar toate au contribuit la dezvoltarea acestei științe. Unele pun accent pe libertatea pieței, altele pe intervenția statului. Realitatea este, de obicei, undeva la mijloc.

Un alt element important este legătura dintre economie și alte domenii. Economia nu funcționează izolat. Ea este influențată de politică, de cultură, de tehnologie și chiar de psihologie. De exemplu, deciziile economice nu sunt întotdeauna raționale. Oamenii pot fi influențați de emoții, de obiceiuri sau de presiunea socială. Acest lucru a dus la apariția unor ramuri precum economia comportamentală, care încearcă să explice aceste fenomene.

În același timp, economia are și un rol educativ. Ea ne învață să fim mai responsabili, să înțelegem valoarea banilor și să luăm decizii mai bine gândite. Chiar și lucruri simple, cum ar fi economisirea sau planificarea cheltuielilor, țin de o gândire economică de bază. Cu cât o persoană înțelege mai bine aceste lucruri, cu atât are șanse mai mari să își gestioneze eficient resursele.

Privind în ansamblu, economia poate fi considerată o oglindă a societății. Modul în care sunt distribuite resursele, diferențele dintre oameni, nivelul de dezvoltare — toate acestea reflectă realitățile economice ale unei țări. De aceea, studiul economiei nu înseamnă doar cifre și grafice, ci și înțelegerea modului în care trăiesc oamenii.

În concluzie, economia este o știință veșnică pentru că este strâns legată de natura umană. Nevoile nu vor dispărea, iar resursele nu vor deveni nelimitate. Atâta timp cât va exista această relație, va exista și economia. Ea se va transforma, se va adapta, dar nu va dispărea. Într-un fel, economia nu este doar o știință, ci o parte din viața de zi cu zi, chiar dacă nu ne dăm mereu seama de acest lucru.

Bibliografie

1. Samuelson, Paul A.; Nordhaus, William D. – *Economics*, McGraw-Hill Education.
2. Mankiw, N. Gregory – *Principles of Economics*, Cengage Learning.
3. Keynes, John Maynard – *Teoria generală a folosirii mâinii de lucru, a dobânzii și a banilor*, Editura Publica.
4. Smith, Adam – *Avuția națiunilor*, Editura Publica.
5. Stiglitz, Joseph E. – *Economics of the Public Sector*, W.W. Norton & Company.
6. Piketty, Thomas – *Capitalul în secolul XXI*, Editura Litera.
7. Manuale școlare de economie și resurse educaționale online.

Prof. Diaconu Maria-Elisabeta, Colegiul Economic „Virgil Madgearu” Târgu Jiu

Orfeu – arhetipul artistului..., *Orpheus* – revista artiștilor..., Literatura - arta cuvântului...

Arta reprezintă frumosul în toate formele sale de manifestare; frumosul, ca valoare estetică, înseamnă și sublim, dramatic, tragic. Este acel stimul extern care ne înfășoară simțurile, ne face să fim conștienți de valorile estetice și, de ce nu, ne formează un accentuat spirit critic în evaluarea diferitelor opere de artă. Frumosul artistic vine ca o cumulare a unor etape bine stabilite, toate având drept însumare crearea unei opere desăvârșite, fie că e vorba de un text literar bine structurat, o sculptură sau o pictură finisată sau un spectacol dramatic în care reacția publicului prezent este cea mai buna formă de marcare a reușitei.

Arta la care ne referim acum, chiar scriind...arta, vizează textul, literatura. Frumosul este aici transmis având drept delegat cuvântul scris, chiar rostit în cazul unui recital. El este cel care preia întreaga responsabilitate de a purta pe umeri greutatea valorii estetice. Dacă imaginea, culoarea din pictură sunt stimuli direcți, iar formele din sculptură aproape că ne invită să pipăim frumosul, cuvântul reprezintă o limită. El pune la încercare capacitatea noastră de a ne imagina culori, forme, peisaje. Literatura, în întreaga sa arie, fie că vorbim de text beletristic sau eseu, ne trimite direct și către celelalte arte. Nu putem vorbi de un peisaj în cazul Pastelurilor lui Alecsandri, spre exemplu, fără să ne trimitem simțurile către picturi cunoscute; e un fel de materializare a ideii. Axa concept-imagine, idee-cuvânt este pusă în discuție când ne referim la această relație directă-indirectă, conștientă sau presupusă a literaturii cu celelalte arte.

Fără a face o ierarhizare a formelor de manifestare a frumosului vom avea în vedere întrepătrunderile, conexiunile dintre literatură, ca axă principală, și celelalte arte; aici putem menționa pictura „cuvântul pictat”, sculptura, „cuvântul-formă” și pelicula, „cuvântul-imagine”.

Primele două arte se găsesc într-o relație subtilă; chiar dacă ar avea la bază textul, în pictură și sculptură primează glasul lăuntric al artistului. Sufletul său e cel pictat sau sculptat, textul fiind șevaletul care susține gândurile artistului. În cazul sculpturii, rândurile de cuvinte-bază vor fi suprafața de șlefuit cu dalta-trăire a autorului.

Abia în cazul relației film- text beletristic relația e directă. Aici subliniem importanța efortului de a selecta actorii potriviți, decorurile, sunetul care să redea, pe cât se poate, textul scris. Uneori se poate crea o distanțare între cele două forme de artă, de multe ori filmul încearcă a fi o dublură a cărții, dar în altă parte de manifestare a frumosului. Menționăm aici ecranizări importante din literatura română: Moara cu noroc, Ion, Moromeții, Pădurea Spânzuraților, opere de artă ale unor autori importanți: Slavici, Rebreanu, Preda. Finalitatea va viza întotdeauna crearea unei opere

superioare față de cea de la care s-a pornit. E acel clișeu „filmul bate cartea” sau reacția inversă. Evident devine faptul că în cazul peliculei vorbim de o restrângere de imagini, de acțiuni, o accelerare a ritmului desfășurării etapelor; doar după ce vom fi citit cartea, vom putea fi apti de a face o comparație lucidă între cele două; aici intervine firesc și spiritul critic, dobândit și prin contactul nostru și cu celelalte arte. Din nefericire, suntem mulți cei care preferăm pelicula în detrimentul cărții, iar motivele le găsim negreșit: noua generație, rapiditatea informației, lipsa timpului liber, secolul vitezei. Ce ne facem atunci cu bibliotecile care vor deveni poate în scurt timp ele însele opere de artă, prăfuite însă, dar extrem de valoroase? Ne îndreptăm acum cu pași repezi către o însumare a tuturor artelor despre care am discutat până acum, și anume, spectacolul dramatic. Revelându-se ca o împletire între muzică, joc scenic, joc de cuvinte, spectacolul va deveni vocea autorului, pe când actorul va fi glasul personajului. Avem de-a face cu o explozie de stimuli direcți, iar noi nu trebuie decât să jucăm rolul spectatorului.

Astăzi, se poate spune, asistăm la o criză de cultură din perspectiva receptării acesteia, și nu a producerii de noi fapte. Deși școala se află încă într-un impas axiologic (ea nu pregătește elevii pentru receptarea valorilor existente sau a celor care apar, ci pentru o cultură care a fost; ea mai plătește încă tribut vechii mentalități în procesul de predare-învățare a disciplinelor de studiu), noua orientare a învățământului, prin trecerea de la instruirea informativă la cea formativă, îndreaptă spre formarea, dezvoltarea și cultivarea sensibilității pentru valorile culturale, în general, în baza celor consacrate, dar nu prin impunerea memorizării acestora din urmă, ci prin determinarea rolului lor asupra dezvoltării societății în ansamblu.

În acest sens, scopul educației literar-artistice este să-i învețe pe elevi să se orienteze autonom în peisajul cultural pe care-l reprezintă opera literară, să știe a re-semnifica permanent faptele de cultură. Elevul trebuie să găsească frumosul în tot: să poată compara, analiza, sintetiza, evalua, dar nu să accepte orbește ceea ce a fost sau este clasat în ordinul *frumosului, binelui, răului* de generații întregi.

Influența educativă a literaturii se realizează prin imaginile artistice ale operei literare, prin limbajul artistic, care, vehiculând idei și sentimente, creează și atitudini adecvate față de valorile estetice. Literatura artistică re-creează realitatea în toată complexitatea ei, de aceea profesorului de limba și literatura română îi revine rolul de a educa, de a forma elevul-cititor.

În procesul evoluției școlii și a sistemelor de instruire și educație, prin prisma caracterului inovator al celor din urmă, literatura și arta capătă o pondere deosebită. Științele pedagogice elaborează și perfecționează programe și manuale, creează noi tehnici și metode interactive, aplică forme ingenioase de inițiere a elevilor în lumea frumosului din viață și artă. Acestea sunt direcționate spre dezvoltarea maximă a forțelor creatoare ale școlarului. La rândul ei, literatura, privită ca artă

complexă, în care se îmbină expresia verbală cu muzica, pictura, teatrul etc., reprezintă unul dintre cele mai eficiente mijloace de cunoaștere a vieții sub toate aspectele ei.

De profunzimea receptării relației literatură – celelalte arte depinde, în mare măsură, formarea calitativă a culturii elevului, manifestată la nivel de limbaj, gândire, imaginație, comportament etc. Aceste componente ale culturii personalității sunt reprezentate în operele de artă. Astfel elevul, dirijat inițial de profesor, va realiza că textul artistic este o sintetizare de elemente estetice care satisfac necesitatea umană vitală de existență prin *frumos* și pentru *frumos*, iar rațiunea acestuia este, în primul rând, de a stimula emotivitatea cititorului, în așa fel, încât să-l capteze și să-l impresioneze.

În acest mod, profesorul de limba și literatura română va orienta privirea elevului spre peisaje pitorești descrise cu măiestrie (V. Alecsandri, M. Sadoveanu), spre portrete bine conturate (N. Bălcescu, B. Șt. Delavrancea, I. Slavici), spre muzicalitatea versurilor în operele lirice (M. Eminescu, G. Bacovia), spre arhitectonica textelor etc. Luate aparte, dar, mai ales, în ansamblu, acestea reprezintă modele estetice, încadrate într-o perioadă istorico-literară, într-un curent sau mișcare artistică, dar având și caracter atemporal și aspațial, concentrându-se asupra valorilor spirituale universale. Educația literară se întemeiază pe fenomenele receptării (percepție, imaginație, gândire, producere); în acest context, pentru sesizarea relației literatură – pictură se aplică eficient *tehnica cubului*.

Aplicare: în baza textului *Cântarea României* de A. Russo și a imaginii-portret *România revoluționară* de C. D. Rosenthal se propune un exercițiu în care se cere doar comentarea mesajului picturii prin prisma poemului lui A. Russo, acesta însă poate fi extins în felul următor:

• **Describe** – se definește fiecare lucrare în parte:

Cântarea României este o operă lirică, specie – poem (...), scrisă de autorul român A. Russo.

„România revoluționară” este o pictură care face parte din compozițiile alegorice ale pictorului român C. D. Rosenthal.

• **Compară** – se compară cele două lucrări, utilizându-se Diagrama Venn: asemănări – descriu România, exprimă starea de spirit – răzvrătirea, fenomen – revoluție etc.; deosebiri – *Cântarea României*: literatură, text literar, modalitate de exprimare – cuvânt; „România revoluționară”: pictură, imagine plastică, modalitate de exprimare – culoare, formă, portret plastic etc.

• **Asociază** – se găsesc detalii ale textului artistic ce se asociază cu cele ale picturii:

1. descrierea frumuseții plaiului / frumusețea chipului feminin;
2. apelul „Deșteaptă-te!” / poziționarea mâinii;
3. credința, duhul dumnezeiesc / năframa;
4. zile de sărbătoare / ia națională;
5. disperarea / părul despletit etc.

- **Analizează** – asocierea detaliilor se dezvoltă argumentativ în texte coerente; ex. „Duhul dumnezeiesc, despre care A. Russo spune că «zidește» și credința «ce dă viață» se poate asocia cu năframa de pe capul femeii din portret, deoarece este ușoară ca un duh, este semn de protecție, este obiect de vestimentație a femeii – cea care dă naștere noii vieți...”.
- **Aplică** – la acest moment elevul poate fi pus în situația să reprezinte (activitate individuală sau în grup) prin desen ceea ce a simțit la lectura textului, cum a văzut redarea plastică a mesajului transmis de A. Russo, cu menționarea detaliilor semnificative.
- **Evaluează** – elevul va formula concluzii care să vizeze raportul text – imagine (ex. „Literatura și pictura sunt două arte care, prin modalități diferite, redau aceeași atmosferă, același cadru, aceeași stare de spirit...”).

Pentru elevii claselor V-VI se vor propune tehnici mai simple: compunerea unei melodii pe baza textului; reprezentarea plastică a cadrului natural, a personajelor etc. În același timp, dezvoltarea estetică are o valoare reală numai atunci când elevul este orientat spre adevărate opere de artă; dar valoarea și nonvaloarea, frumosul și urâtul etc. sunt noțiuni relative, deci sunt dependente de orizontul cultural și gustul estetic individual al fiecărei personalități. Rolul profesorului de limba și literatura română constă în apropierea elevului de fațetele estetice ale creației artistice, oricare ar fi modul lor de interpretare. Vlad Pâslaru a promovat, în acest sens, ideea că „opera literară va deveni locul unde operează adevărul datorită inserției valorizante a cititorului”.

Formarea și dezvoltarea capacității de a recepta valoarea artistică a unei opere literare solicită educarea sensibilității literare, formarea gustului literar, însușirea spiritului critic etc., fapt posibil de realizat prin exersare pe baza textelor artistice. În plus, este absolut necesară o dezvoltare estetică ascendentă care ar asigura, odată cu trecerea timpului, transformarea percepției și înțelegerii intuitive a frumosului într-o atitudine conștientă față de frumos. Astfel, elevul va fi capabil să înțeleagă pozitivismul acțiunilor întreprinse de personajele literare, să perceapă valoarea unei imagini artistice, să genereze idei audiind o melodie bună, selectată în raport cu textul studiat, ca mai apoi să traducă astfel de modele în viață, prin intermediul luării de atitudine față de acestea. La nivelul limbajului, fenomenul ar putea fi reprezentat prin trinitatea expusă de P. Cornea în *Introducere în teoria lecturii* conform căreia „în competența oricărui locutor intră aptitudinea de a produce și de a recepta textele în trei modalități diferite”, concret realizată prin:

- stabilirea unei comunicări eficiente (text – cititor);
- instaurarea unei comunicări prezumtive;
- experimentarea resurselor limbii însăși.

În același fel, subiectul procesului de predare – învățare a limbii și literaturii române în școală (elevul) va parcurge câteva etape până va ajunge la conștiința textului artistic ca ansamblu

de constituenți: mai întâi va recepta o lucrare artistică la nivel de subiect, apoi la nivel de compoziție, temă, idee, limbaj, stil etc., ca în final să descopere și tangențele nemijlocite între textul artistic și celelalte arte – muzică, pictură, dans, cinematografie etc.

Este foarte important faptul că literatura, în general, și textul artistic, în special, presupune o simbioză involuntară între elementele componente ale artei, fie ele vizibile sau doar sugerate; or, reușita receptării literare este condiționată și de „semnalizările para- și meta-textuale”, acestea fiind conținute în articole critice, imagini, indicații, prefețe, reclame etc.

Astfel, textul artistic, în diversitatea interpretărilor lui, devine un mijloc instructiv-educativ desăvârșit, în timp ce profesorului de limba și literatura română îi revine rolul de a educa, de a forma la discipolii săi gustul și plăcerea de a citi, sensibilitatea față de adevăratele opere de artă, capacități de decodificare a sensurilor textului, prin raportare la toate nivelurile lui etc. Decodificarea unui text artistic, în cazul relației literatură – arte, este cu atât mai dificilă, cu cât o persoană este mai puțin documentată în sfera dată, dar, în același timp, este extrem de interesantă și de eficientă din perspectiva dezvoltării multilaterale armonioase a personalității elevului. Cultura literar-artistică a elevilor poate fi realizată prin intermediul textului artistic, unde se împletesc diferite genuri de artă, deoarece (subliniem) arta produce frumosul, reflectând o anumită realitate, conferind obiectelor formă; cultivă expresia, suscită trăiri estetice etc.

Ajungem, așadar, la concluzia că educația literară temeinică presupune înțelegerea operei literare în profunzimea ei atât sub raportul mesajului și al conținutului de idei și sentimente, al imaginii artistice, cât și sub aspectul valorilor artistice complexe, din care considerente este necesar a reda predării literaturii în școală orientarea pe care o cere contextul preocupărilor moderne, inovative pentru educația literar-artistică a elevilor.

Prof. Bistreanu Eva-Nicoleta

FORMAREA ELEVULUI INTERMEDIATĂ DE PERSONALITATEA PROFESORULUI

Carierea didactică cuprinde un curcubeu al personalităților precum în cazul tuturor meseriilor. În viziunea elevilor, același profesor poate fi privit din perspective diverse și apreciat pentru anumite laturi ale personalității sale.

Profesorul poate să întruchipeze un munte de cultură, dar, în absența rafinamentului sau a sensibilității personalității sale, el poate să frângă aripile învățăceilor săi.

Erudiția susținută de originalitatea și sensibilitatea profesorului poate atrage elevul, având în vedere că atenția este stimulată întotdeauna de ideile inedite, susținute cu un suflu autentic și argumente solide, așa cum reușea să procedeze și G. Călinescu în fața sutelor de studenți în timp ce își susținea cursurile la facultate.

Profesorul maleabil, care înțelege nevoile elevilor și îi încurajează să-și urmeze pasiunile sau ideile, va fi preferatul unor generații de copii, dornici să fie înțeleși și să acumuleze cunoștințe într-un mod cât mai atractiv. În „Romanul adolescentului miop” de M. Eliade, protagonistul își manifestă indignarea față de rigiditatea celor care îi impuneau învățarea meticuloasă din manuale. Lectura liberă devine, pentru erou, soluția salvatoare pentru formarea profesională eficientă. La proba orală a Bacalaureatului, Eliade se descurcă excepțional tocmai datorită lecturilor iscate de propriul cuget, pe care nu și le impune, ci le cultivă din plăcere și din bucuria descoperirii.

Aprecierea profesorului provine și din capacitatea sa de a prevedea viitorul ilustru al elevului, încurajându-l să pășească cu încredere pe cea mai potrivită cale a vieții, care concordă cu înclinațiile sau vocația fiecărui elev. Vioristul George Enescu a fost încurajat de profesorul său, Eduard Caudella, să-și urmeze vocația încă de când avea o vârstă fragedă. Chiar dacă, de la prima întâlnire cu Enescu, Caudella se arată intransigent, impunându-i micuțului muzician să memoreze notele muzicale cele negre și seci, profesorul recunoaște precocitatea lui Enescu și privește viitorul lui cu ochi încrezători, ceea ce îl va determina pe Enescu să ajungă un mare compozitor. Și profesorul Onisifor Ghibu prevede viitorul unui filozof ilustru în Lucian Blaga după o discuție prealabilă cu cel care avea să studieze filozofia la Jena sub oblăduirea unuia dintre marii filozofi ai timpului, distins cu premiul Nobel. Când Blaga îl convinge pe cel care avea să-i intermedieze legătura cu Universitatea din Jena că pătrunsese tainele unor mari filozofi precum Kant, Hegel, Fichte, Schopenhauer, Herbart, profesorul Onisifor Ghibu are certitudinea că în fața lui se află un gânditor profund.

Nu vom găsi perfecțiunea, de aceea îngăduința, iertarea reprezintă alte virtuți care trebuie transferate dinspre profesor către elev. În „Viața ca o coridă”, Octavian Paler își apreciază profesorul de franceză care îi îngăduise o abatere de la subiectul scris pe biletul de examen din cadrul probei orale a Bacalauratului. În momentul în care este examinat, O. Paler îndrăznește să inventeze un alt subiect decât cel care era scris pe biletul de la proba orală. Fiind conștient de inteligența, setea de cunoaștere, cunoștințele vaste în domeniul literaturii deținute de cel examinat, profesorul îi tolerează minciuna, mai ales că, la proba orală de la limba și literatura română, O. Paler impresionase prin conținutul ideatic cu substrat filozofic, susținut cu citate laborioase. În esență, formarea elevului nu depinde doar de informațiile transmise la clasă, ci mai ales de personalitatea profesorului, de felul în care acesta știe să inspire, să înțeleagă și să călăuzească. Un profesor autentic nu este doar un furnizor de cunoștințe, ci un model de echilibru, sensibilitate și încredere, capabil să descopere potențialul fiecărui elev și să-l ajute să și-l valorifice. Prin erudiție, empatie, flexibilitate și puterea de a încuraja, profesorul contribuie decisiv la formarea intelectuală și umană a discipolilor săi, lăsând urme profunde în devenirea lor.

Bibliografie:

Mircea Eliade, Memorii, Editura Humanitas, București, 1991.

Octavian Paler, Viața ca o coridă, Editura Albatros, București, 1987.

Onisifor Ghibu, Oameni între oameni, Editura Eminescu, București, 1990.

George Călinescu, Istoria literaturii române de la origini până în prezent, Editura Minerva, București, 1982.

Lucian Blaga, Hronicul și cântecul vârstelor, Editura Humanitas, București, 2011.

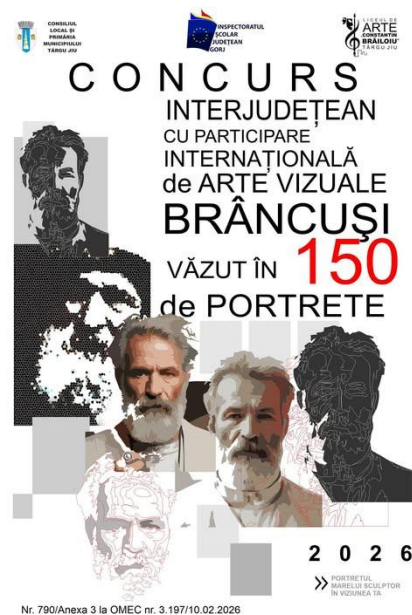
Prof. Joița Eugenia Alina

CONCURSUL INTERJUDEȚEAN DE ARTE VIZUALE CU PARTICIPARE INTERNAȚIONALĂ „BRÂNCUȘI VĂZUT ÎN 150 DE PORTRETE”, EDIȚIA A VI-A, 2026

Jurizarea lucrărilor s-a realizat alături de doamna prof. dr. Ana Daria Ionescu Haidău, director al Liceului de Arte „Constantin Brăiloiu” Târgu Jiu, artist vizual, membru al Uniunii Artiștilor Plastici din România și doctor în arte vizuale.

Comisia de jurizare a fost formată din:

- Herța Valeriu – asistent universitar Facultatea de Arte Vizuale și Design, UPS „Ion Creangă”, Chișinău – Catedra Grafică și Pedagogia Artelor
- Popescu Lucica – profesor de arte vizuale la Colegiul Național „George Coșbuc”, Motru, județul Gorj
- Simona Croitoru – profesor doctor în arte vizuale Colegiul Național „Spiru Haret”, Târgu Jiu

Nr. 790/Anexa 3 la OMEC nr. 3.197/10.02.2026

Felicitări elevilor Liceului de Arte pentru rezultatele remarcabile obținute în cadrul Concursului Interjudețean cu participare internațională de arte vizuale „Brâncuși văzut în 150 de portrete”, ediția a VI-a, 2026!

Apreciem talentul, munca și dedicarea voastră, care continuă să ducă mai departe spiritul artistic și valorile culturale autentice.

Felicitări și profesorilor coordonatori, pentru profesionalismul, răbdarea și implicarea cu care îi îndrumați și inspirați pe elevi în parcursul lor artistic!

PREMIUL I - VLADULESCU TEODORA, 13 ani, grafică, Cornoiu Carmen, prof. dr. Ana Daria Ionescu Haidău

PREMIUL I - **STAMATESCU ALEXANDRA** , 16 ani, grafică, prof. Daniel Șerban, prof. Cristina Cioplea

PREMIUL II - **BICA SERRENA-ANNA-BELLA**, 16 ani, grafică, prof. Daniel Șerban, prof. Cristina Cioplea

PREMIUL III - **NISTORESCU BIANCA EVELINA**, 16 ani, grafică, prof. Daniel Șerban, prof. Cristina Cioplea

MENTIUNE - **PETRU OANA ALESSIA**, 14 ani, pictură, prof. Cornoiu Carmen

PREMIUL I - **MARACINE ANA**, 18 ani, pictură, prof. Daniel Șerban

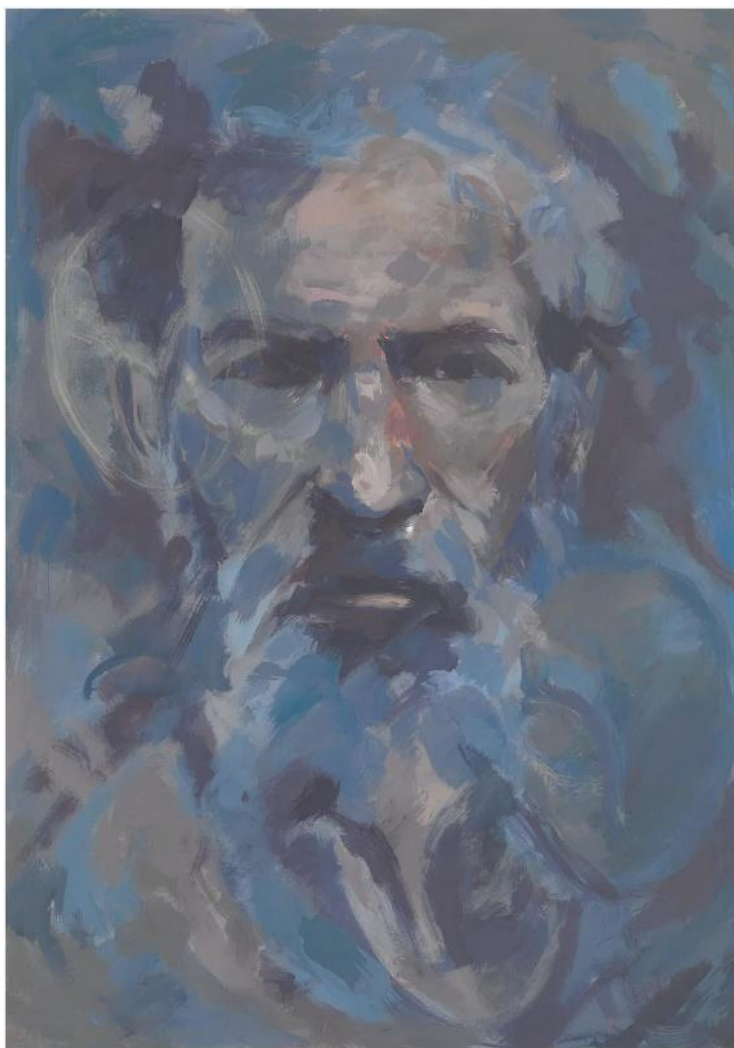
PREMIUL II - **CIOBANU FLAVIA NICOLA**, 16 ani, pictură, prof. Daniel Șerban, prof. Cristina Cioplea

PREMIUL III - **CERNEA ANCA FLORIANA**, 16 ani, pictură, prof. Daniel Șerban, prof. Cristina Cioplea

PREMIUL II - **POPESCU TEODORA**, 15 ani, pictură, prof. dr. Ana Daria Ionescu Haidău, prof. Cătălin Negrea

MENTIUNE - **POPESCU PANIU VANESA ANDREEA**, 17 ani, pictură, prof. Cristina Cioplea, prof. Cătălin Negrea

MENTIUNE - **URSAȚANU YASMINA ELENA GEACLINA**, 16 ani, pictură, prof. Daniel Șerban, prof. Cristina Cioplea

PREMIUL I - **MARACINE ANA**, cls. A XII-a B, secția pictură

OLIMPIADA NAȚIONALĂ DE INTERPRETARE INSTRUMENTALĂ, VOCALĂ ȘI STUDII TEORETICE MUZICALE PENTRU ÎNVĂȚĂMÂNTUL LICEAL, CLUJ-NAPOCA, FAZA NAȚIONALĂ, 2026

- PREMIUL II, Ivan Andrei, clasa a XI-a, 96 puncte, muzica tradițională românească, prof. coord. Nicoleta Lăcătușu, prof. corepetitor Lăcătușu Emil

- PREMIUL III, Cumpănașu Sebastian, cls a XII-a, 93 puncte, muzica tradițională românească prof. coord. Nicoleta Lăcătușu

- MENȚIUNE Gunicu Ștefania, trombon, clasa a XI-a, prof. coord. Florin Dumitrescu, corepetitor prof. Bițu Ileana

Participare la faza națională:

- Medeleanu Maria clasa -XII-a, 87 puncte, muzica tradițională românească, prof. coord. Nicoleta Lăcătușu

- Becheru Monica, cls a XII-a, 87 puncte, muzica tradițională românească, prof. coord. Sandu Raluca

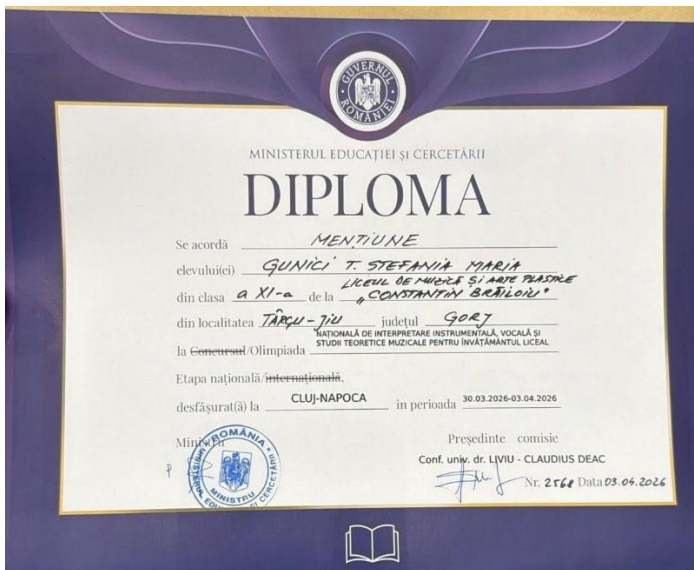
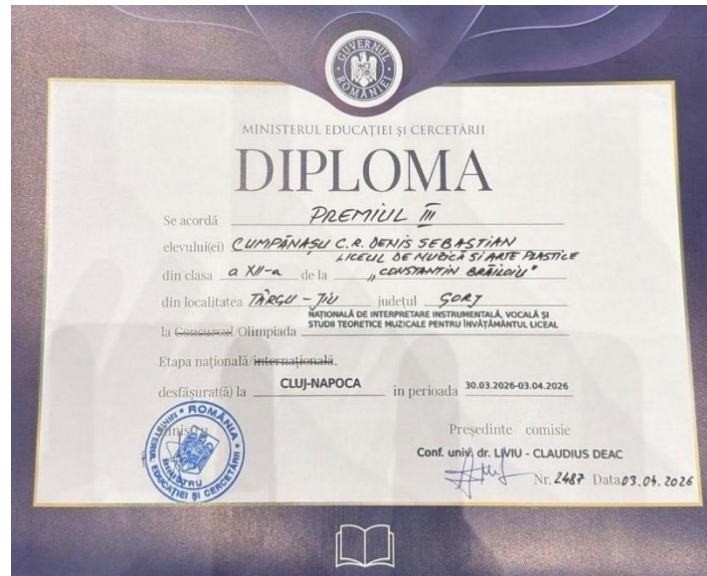
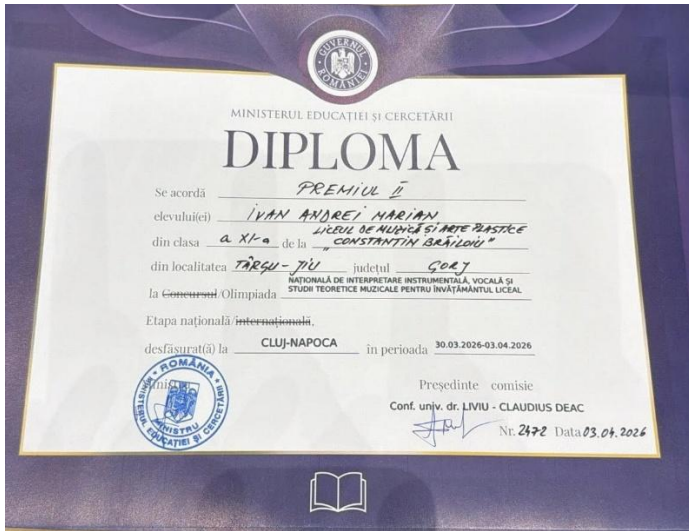
- Argeșanu Melina, clasa a XI-a, 85 puncte, muzica tradițională românească, prof. coord. Sandu Raluca

- Lunceanu Octavian, nai, cls IX, 85 puncte, prof. coord. Pasare Dumitru

- Terteci Lucian, a IX-a, 82 puncte, acordeon, prof. coord. Bugă Constantin

- Băzăvan Raul, clasa a XI-a, 80 puncte, acordeon, prof. coord. Bugă Constantin.

OLIMPIADA NAȚIONALĂ DE ARTE VIZUALE, ARHITECTURĂ ȘI ISTORIA ARTEI, FAZA LOCALĂ, CLASELE XI-XII

SPECIALIZAREA ARHITECTURĂ - prof. Negrea Cătălin și prof. Hortopan Alexandru

PREMIUL I Rușeț Cristina, cls. a X-a
PREMIUL II Lupulescu Raisa, cls. a XII-a
PREMIUL III Popa Alexa Maria, cls. a XII-a
MENTIUNE Măgâlea Daria, cls. a XII-a
PREMIUL I Pupăzan Andreea, cls. a XI-a
PREMIUL II Belghir Ana Maria, cls. a XI-a
PREMIUL III Cotet Alexandru, cls. a XI-a
MENTIUNE Fratilescu Madalina, cls. a XI-a
MENTIUNE Cotet Andrei, cls. a XI-a
MENTIUNE Stamatescu Eliza, cls. a XI-a

SPECIALIZAREA PICTURĂ - prof. Șerban Daniel

PREMIUL I Maracine Ana, cls. a XII-a
PREMIUL I I Alexandra Bodor, cls. a XII-a

SPECIALIZAREA GRAFICĂ - prof. Cioplea Cristina

PREMIUL I Lorena Gureanu, cls. a XII-a
PREMIUL II Esther Bancila cls. a XII-a
PREMIUL III Răcea Cristian cls. a XII-a
MENȚIUNE Mălăiescu Mirabela cls. a XII-a
MENȚIUNE Bobu Adina, cls. a XII-a
PREMIUL I Popescu Paniu Vanesa cls. a XI-a
PREMIUL II Popescu Teodora, cls. a XI-a
PREMIUL III Blejdea Alexandra, cls. a XI-a
MENȚIUNE Draghici Denisa, cls. a XI-a
MENȚIUNE Stîngaciu Andreea Sidonia, cls. a XI-a

SPECIALIZAREA ISTORIA ARTEI ȘI A ARHITECTURII - prof. dr. Ionescu Haidău Ana Daria

PREMIUL I Frățilescu Mădălina, cls. a XI-a
PREMIUL II Pricolici Denisa, cls. a XI-a
PREMIUL I Măgâlea Daria, cls. a XII-a
PREMIUL II Lupulescu Raisa, cls. a XII-a

PROIECT INTERNAȚIONAL - ORA PĂMÂNTULUI

„Ora Pământului” a fost marcată prin activități artistice și educaționale de Liceul de Arte „Constantin Brăiloiu”, în colaborare cu Centrul de Cercetare, Documentare și Promovare „Constantin Brâncuși” și Programul Național Cantus Mundi în Parcul Central „Constantin Brâncuși”. Corul „Orpheus”, coordonat de prof. Buliga Loredana, Corul „Prichindel”, coordonat de prof. Betej Alina, alături de Grupul „Gorjencele”, coordonat de prof. Lăcătușu Nicoleta și Grupul „Andante”, coordonator Bălășoiu Olimpia, au adus un omagiu planetei prin momente muzicale emoționante. În același timp, elevii de la specializarea Arte plastice, coordonați de prof. dr. Ionescu Haidău Ana Daria, prof. Cioplea Cristina, prof. Cornoiu Carmen, prof. Șerban Daniel și prof. Negrea Cătălin, au realizat o expoziție de arte vizuale, transformând grija pentru mediu în culoare și expresie artistică

Împreună, prin artă, am celebrat responsabilitatea și solidaritatea față de natură

Liceul de Arte „Constantin Brăiloiu” se numără printre școlile distinse cu titlul de Școală eTwinning, o recunoaștere a implicării constante în proiecte educaționale europene și a deschiderii către inovație.

Prin activitățile desfășurate, am încurajat colaborarea, schimbul de idei și dezvoltarea competențelor digitale, construind legături reale cu parteneri din întreaga Europă.

Felicitări profesorilor implicați, elevilor și părinților care au susținut acest parcurs!

Împreună demonstrăm că educația se construiește prin cooperare, creativitate și pasiune!

S-A ÎNTÂMPLAT ÎN SĂPTĂMÂNA VERDE

În cadrul programului „Săptămâna Verde”, elevii unității noastre de învățământ au participat la o activitate cu profundă încărcătură educativă și morală: plantarea de flori la Monumentul Eroilor din Decembrie 1989.

Prin implicarea lor, elevii au demonstrat nu doar respect față de istorie și memoria celor care s-au jertfit pentru libertate, ci și responsabilitate față de mediul înconjurător. Activitatea a reprezentat un prilej de reflecție asupra valorilor fundamentale ale societății: recunoștința, solidaritatea și grija față de spațiul public. Acțiunea nu ar fi fost posibilă fără sprijinul autorităților locale. Mulțumim Primăriei Municipiului Târgu Jiu pentru implicarea și susținerea acordată, precum și societății Edilitara Public S.A., care a contribuit prin punerea la dispoziție a florilor necesare desfășurării activității. În apropierea Sfințelor Sărbători de Paști, această inițiativă capătă o semnificație aparte. Păstrarea obiceiului de a îngriji și înfrumuseța locurile de odihnă ale celor plecați dintre noi reprezintă un gest de omagiu și respect, dar și o modalitate de a transmite mai departe valorile memoriei colective.

Prin astfel de activități, elevii învață că educația nu se limitează la sala de clasă, ci se reflectă în fapte, atitudini și în modul în care ne raportăm la comunitate și la istorie.

Popescu Daria, clasa a X-a B

S-A ÎNTÂMPLAT ÎN SĂPTĂMÂNA VERDE

O EXPERIENȚĂ EDUCATIVĂ DEOSEBITĂ ÎN CADRUL „SĂPTĂMÂNII VERZI”

Elevii Liceului de Arte au trăit o experiență memorabilă în cadrul programului „Săptămâna Verde”, prin participarea la o activitate educativă desfășurată la Jandarmeria Română.

Vizita a avut un puternic caracter formativ, oferindu-le elevilor ocazia de a descoperi îndeaproape rolul și misiunea Jandarmeriei în asigurarea ordinii și siguranței publice. Reprezentanții instituției

le-au prezentat aspecte din activitatea zilnică, echipamentele utilizate, precum și situațiile în care jandarmii intervin pentru protejarea cetățenilor.

Elevii au fost implicați activ în discuții și demonstrații, manifestând curiozitate și interes față de responsabilitățile specifice acestei structuri din cadrul Ministerului Afacerilor Interne. Activitatea a

contribuit la dezvoltarea spiritului civic, a respectului față de lege și a înțelegerii importanței muncii în echipă și a disciplinei. Această experiență a reprezentat nu doar o lecție despre siguranță și responsabilitate, ci și o oportunitate de orientare profesională pentru elevi, oferindu-le o perspectivă mai clară asupra carierelor din domeniul ordinii publice.

O experiență minunată, care va rămâne cu siguranță în amintirea elevilor Liceului de Arte!

Prof. înv. primar Zgură Camelia

CUPRINS

CONSTANTIN BRĂILOIU.....	3
ÎN MEMORIA DOMNULUI PROFESOR, OVIDIU	4
IN MEMORIAM OVIDIU VEZURE.....	5
LUCIDITATE AMARĂ	6
ÎNTREBĂRI FĂRĂ ECOU	6
SEDUCȚIA ILUZIEI	6
SUFLET STINS	7
CUVINTE COLORATE ÎMI GÂDILĂ PĂRUL.....	7
DINCOLO DE ZEU.....	8
SOARE, SOARE.....	9
ÎNTREBĂRI FĂRĂ RĂSPUNS.....	10
DULCE PEDEAPSĂ	11
APROAPE... DAR TOT DEPARTE	12
PUNTE CĂTRE INFINIT	13
CLINTIRE.....	14
ARTĂ ȘI MITOLOGIE ÎN POEZIA LUI ION HELIADE RĂDULESCU - MITUL ZBURĂTORULUI.....	15
ATELIERUL DE ARTE PLASTICE	18
DESIGN ȘI CREATIVITATE LA LICEUL DE ARTE „CONSTANTIN BRĂILOIU”.....	20
EXPOZIȚIA EXPERIMENT, DIALOG ÎNTRE ARTIST ȘI INTELIGENȚA ARTIFICIALĂ ..	22
LINOGRAVURA ȘI TRADIȚIA TIPARULUI ÎNALT	24
IMPORTANȚA EDUCAȚIEI ARTISTICE ÎN ȘCOALĂ.....	26
ARTA ȘI MUZICA – DOUĂ LIMBAJE DIFERITE, ACEEAȘI NEVOIE DE EXPRESIE	28
IOSIF KEBER – VIAȚA ȘI OPERA UNUI MARE ARTIST ROMÂN	31
TIPOLOGII VOCALE ÎN EPOCA BAROCULUI.....	33
PARADIGMA PREGĂTIRII APARIȚIILOR ÎN PUBLIC	35
FORMAREA DEPRINDERILOR ELEMENTARE ALE CÂNTATULUI LA VIOARĂ.....	37
ROLUL FORMATIV AL MUZICII DE CAMERĂ ÎN EDUCAȚIA LICEALĂ.....	39
INIȚIEREA VOCALĂ ÎN MUZICĂ – ÎNCEPUTUL FORMĂRII UNEI VOCI CONȘTIENȚE	40
UNDELE SONORE ȘI NOILE TENDINȚE.....	42
ACOMPANIAMENTUL INSTRUMENTAL.....	44
MATEMATICA ÎN ARTĂ.....	46
DE LA MUZICĂ LA MATEMATICĂ: O LEGĂTURĂ MAI PROFUNDĂ DECÂT PARE	46
MATEMATICA ÎN ARTĂ.....	49
DE LA MATEMATICĂ LA INFORMATICĂ – UN DRUM FIRES C	49
MATEMATICA ÎN ARTĂ.....	51
UTILIZAREA TIC ÎN PREDARE.....	51
MATEMATICA ÎN ARTĂ.....	52
MATEMATICA, CEL MAI PUTERNIC LIMBAJ ȘI NU NUMAI.....	52
REBUS MATEMATIC.....	52
ECONOMIA – O ȘTIINȚĂ VEȘNICĂ.....	53

Orfeu – arhetipul artistului..., <i>Orpheus</i> – revista artiștilor..., Literatura - arta cuvântului... ..	55
FORMAREA ELEVULUI INTERMEDIATĂ DE PERSONALITATEA PROFESORULUI	60
CONCURSUL INTERJUDEȚEAN DE ARTE VIZUALE CU PARTICIPARE INTERNAȚIONALĂ „BRÂNCUȘI VĂZUT ÎN 150 DE PORTETE”, EDIȚIA A VI-A, 2026	62
OLIMPIADA NAȚIONALĂ DE INTERPRETARE INSTRUMENTALĂ, VOCALĂ ȘI STUDII TEORETICE MUZICALE PENTRU ÎNVĂȚĂMÂNTUL LICEAL, CLUJ-NAPOCA, FAZA NAȚIONALĂ, 2026	64
OLIMPIADA NAȚIONALĂ DE ARTE VIZUALE, ARHITECTURĂ ȘI ISTORIA ARTEI, FAZA LOCALĂ, CLASELE XI-XII	66
PROIECT INTERNAȚIONAL - ORA PĂMÂNTULUI	68
S-A ÎNTÂMPLAT ÎN SĂPTĂMÂNA VERDE	72
O EXPERIENȚĂ EDUCATIVĂ DEOSEBITĂ ÎN CADRUL „SĂPTĂMÂNII VERZI”	73

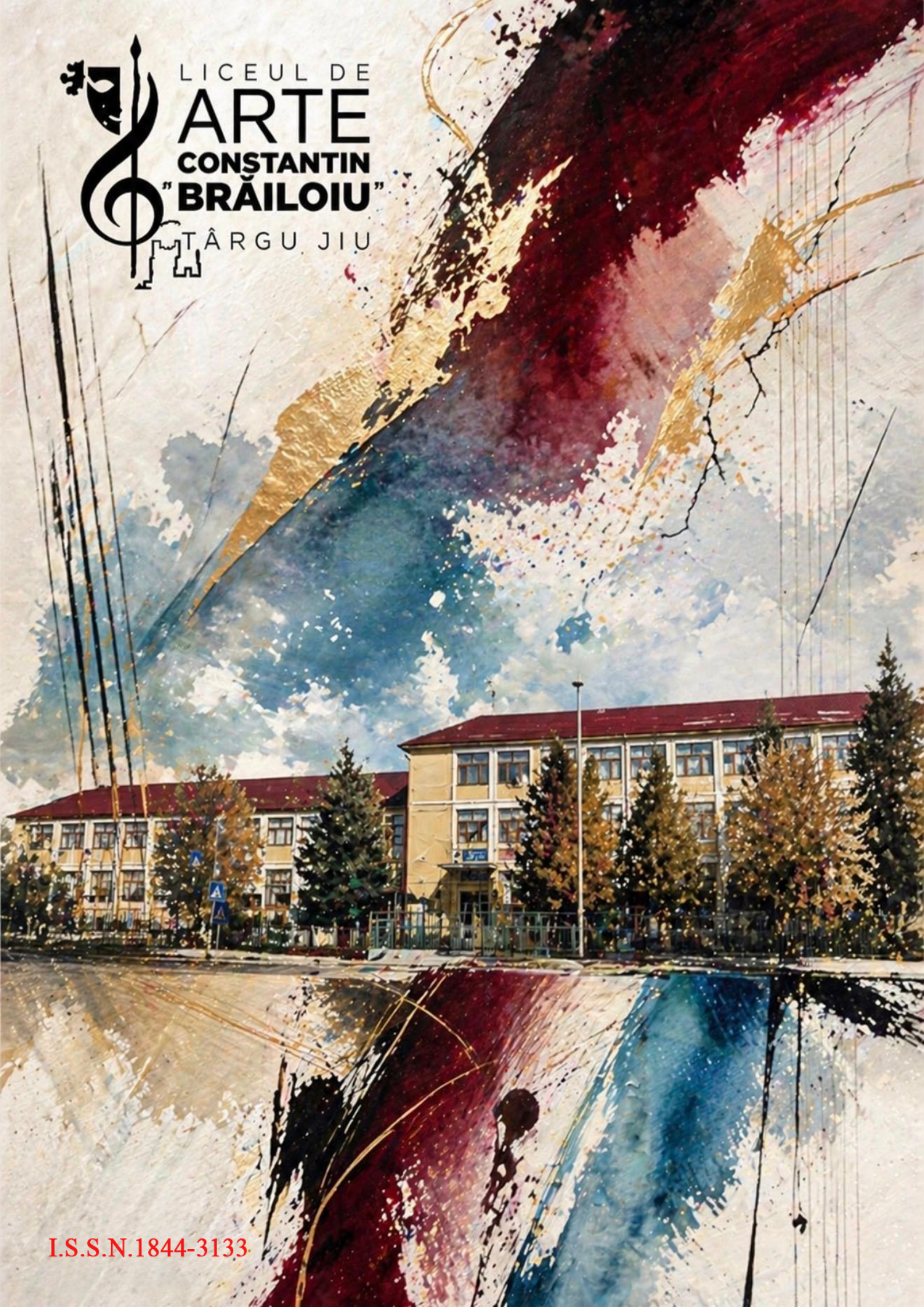
LICEUL DE

ARTE

CONSTANTIN

"BRĂILOIU"

TÂRGU JIU

I.S.S.N.1844-3133